

1^e Voortgangsrapportage

2019

24-04-2019

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Algemeen.....	3
Voorwoord.....	3
Hoofdpijnen	4
Leeswijzer.....	7
Programma's	9
0. Bestuur en ondersteuning	9
1. Veiligheid	13
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	16
3. Economie	18
4. Onderwijs.....	22
5. Sport, cultuur en recreatie	26
6. Sociaal domein.....	31
7. Volksgezondheid en duurzaamheid	41
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	45
Financiën.....	48
Algemeen	48
Overzicht financiële effecten 1e Voortgangsrapportage.....	49
Financieel meerjarenbeeld	56
Overzicht van baten en lasten	59
Bijlagen.....	61
Overzicht activiteiten collegeprogramma	61
Overzicht begrotingswijzigingen tot de 1e Voortgangsrapportage.....	69

ALGEMEEN

VOORWOORD

Inleiding

Hierbij bieden wij u de 1e voortgangsrapportage 2019 aan. Met deze voortgangsrapportage informeren wij u over de stand van zaken betreffende de realisatie en uitvoering van de begroting 2019. Het gaat over het beleid, de uit te voeren activiteiten en de daarvoor beschikbaar gestelde middelen. Deze rapportage biedt u de mogelijkheid om bij te sturen in activiteiten, prioriteiten en middelen.

Wij hebben de voortgangsrapportage binnen de kaders van de financiële verordening opgesteld.

De peildatum is 1 april 2019. Afwijkingen op de ramingen van de baten en lasten binnen de programma's groter dan € 25.000 zijn opgenomen en toegelicht.

Als wij u via andere kanalen over ontwikkelingen en voortgang (zoals bijvoorbeeld via de kwartaalrapportage sociaal domein en rapportages over de grondexploitatie) hebben geïnformeerd, doen wij dat in deze rapportage niet. Dit gebeurt alleen als er nieuwe ontwikkelingen zijn.

Opbouw

De opbouw van deze voortgangsrapportage is gebaseerd op de begroting 2019. Dit betekent dat wij deze nota hebben ingericht op basis van de zogenaamde 3 W-vragen (Wat willen we? Wat doen we? Wat kost het?). De tussentijdse verantwoording over het collegeprogramma maakt integraal onderdeel uit van deze rapportage. In de bijlage vindt u een totaaloverzicht van de activiteiten uit het collegeprogramma. Zo krijgt u een snel beeld van de stand van zaken.

Financiën

De voortgangsrapportage laat voor het jaar 2019 een financieel nadeel van € 7.662.000 zien. Dit betekent dat het verwachte negatieve begrotingsresultaat uiteindelijk uit komt op € 7.171.000.

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

In deze eerste voortgangsrapportage liggen we op koers voor wat betreft de ambities van het coalitieakkoord en collegeprogramma 2018-2022, zoals die voor het lopende kalenderjaar in de programmabegroting 2019 zijn vastgesteld en uitgewerkt. De meeste activiteiten lopen op planning en staan op groen. Enkele activiteiten staan op oranje of grijs en vragen om extra inzet of maatregelen om binnen planning en budget gerealiseerd te worden.

Naast de ambities van coalitieakkoord en collegeprogramma is ons belangrijkste doel om na de herindeling in control en tot een gezond en solide financieel beleid te komen. Dat geldt voor alle beleidsterreinen. Daarbij springt het tekort in het sociaal domein in het oog. Het is een landelijk waarneembare trend dat de zorgkosten stijgen. Een nadere duiding van de context is hiervoor nodig. Allereerst ontvangen onze inwoners die zorg die noodzakelijk is. Dat is het uitgangspunt. Daarnaast is het belangrijk dat wij grip krijgen op de stijgende kosten. Wij kunnen echter niet op alle kosten invloed uitoefenen.

Door gewijzigd overheidsbeleid is er bijvoorbeeld een nieuwe CAO voor personeel werkzaam in de thuiszorg als Hulp bij het Huishouden afgesloten en op de invoering en verwachte aanzuigende werking van het abonnementstarief in de Wmo hebben wij geen of beperkter invloed.

Bij het opstellen van de kadernota 2018-2022 is op basis van toen beschikbare gegevens, waaronder met name de werkelijke zorgkosten in 2017, een inschatting gemaakt van de te verwachte kosten voor het jaar 2019. Daarbij is geen post opgenomen voor prijsontwikkeling 2019. Voor de jeugdzorg, de Wmo huishoudelijke hulp en de Wmo-2015 hebben we echter in 2019 wel te maken met een stijging van kosten door een prijsontwikkeling. Dit is een landelijke ontwikkeling waar wij geen invloed op hebben.

Als regio voeren wij gesprekken over de stijgende zorgkosten met de minister. De resultaten hiervan zijn nog niet bekend, maar worden op korte termijn verwacht.

Bij de kadernota 2020-2023 presenteren wij maatregelen die samen een oplossingsrichting moeten vormen om het tekort om te buigen. Ook in 2018 hebben wij al maatregelen genomen om de tekorten, zoals benoemd in RIB 2018-100 van 18 december 2018, te lijf te gaan. Inmiddels is de eenduidige opzet van het Sociaal Domein (afbakening en financieel) nagenoeg gereed waardoor het mogelijk is om tijdig stuur- en verantwoordingsinformatie op te stellen. In 2019 ontwikkelen wij dit verder door. Het ambitie(=opgave)gericht werken is voor het sociaal domein nagenoeg geheel ingevoerd, waardoor wij verwachten te komen tot (meetbare) doelstellingen met aansluitende activiteiten die nodig zijn om deze doelstellingen te behalen. In 2019 ontwikkelen wij dit ook verder door. De inzet op preventie gaat onverminderd voort. De regionale transformatie wordt via 4 ontwikkellijnen ingezet. Deze ontwikkellijnen zijn het versterken van de lokale teams, transformatie specialistische ambulante jeugdhulp, transformatie op verblijf en complexe scheidingen.

Op regionaal niveau wordt bekeken of de aanbesteding van bepaalde percelen eerder kan worden uitgevoerd, zodat meer gestuurd kan worden op de kwaliteit van de aanbieders en op het aantal dat zich inschrijft.

Daarnaast wordt in de uitvoering onderzocht of het voorkomen van stapeling van inzet - waardoor hulpverlening op teveel fronten tegelijkertijd wordt ingezet - waardoor deze niet effectief is, mogelijk is.

Aanvullende maatregelen zijn nodig om deze grip te vergroten. Daarvoor wordt ingezet op een samenhangend implementeerbaar uitvoeringsplan voor jeugd en Wmo om zowel de doeltreffendheid als de doelmatigheid van het beleid frequent te kunnen meten.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

Exploitatie (bedragen x€ 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Meerjarenbegroting 2019-2022	434	298	593	59
Tot 1e Voortgangsrapportage	57	-18	-18	-18
Saldo tot de 1e Voortgangsrapportage	491	280	575	40
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	-7.414	-6.375	-6.278	-6.200
2. Actualisatie bestaand beleid	-248	105	105	105
Totaal 1e Voortgangsrapportage	-7.662	-6.270	-6.173	-6.095
Saldo begroting	-7.171	-5.990	-5.599	-6.055

Toelichting financieel meerjarenbeeld op hoofdlijnen

Het saldo in de primitieve begroting 2019 was € 434.000 positief. De begrotingswijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage laten een nadeel zien van € 57.000. De mutaties die volgen uit deze 1^e voortgangsrapportage komen in totaal uit op € 7.662.000 nadelig. Dit leidt tot een negatief begrotingssaldo voor 2019 van 7.171.000.

De belangrijkste nadelige effecten uit de rapportage zijn:

Structurele stijging kosten jeugdzorg € 3.535.000 N

De uitgaven voor de jeugdzorg zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 1.633.000 gestegen. Wij verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 16% ten opzichte van het voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2019 uitkomt op € 1.902.000.

Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding € 550.000 N

De uitgaven voor de Wmo begeleiding zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 260.000 gestegen. We verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 7% ten opzichte van voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarnaast stijgen de kosten doordat de tarieven jaarlijks worden verhoogd. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2019 uitkomt op € 550.000.

Aanpassing tarieven Hulp bij het Huishouden € 175.000 N

Voor het personeel werkzaam in de thuiszorg als Hulp bij het Huishouden is er een nieuwe CAO van kracht. De tarieven die de gemeente voor deze zorg moet betalen komen hierdoor hoger uit. Ook stijgen de tarieven voor de producten voor Hulp bij Huishouden als gevolg van de uniformering van tarieven binnen de regio. Dit alles leidt tot een stijging van de jaarlijkse lasten bij Hulp bij Huishouden met € 175.000 ten opzichte van de raming in onze meerjarenbegroting 2019-2022.

Indexering prijsontwikkeling Hulp bij het Huishouden 2019 € 110.000 N

Bij het opstellen van de Kadernota 2018-2022 hebben wij op basis van de toen beschikbare gegevens, waaronder met name de werkelijke zorguitgaven in 2017 een inschatting gemaakt van de te verwachten kosten voor het jaar 2019. In de Kadernota 2019 - 2022 hebben wij geen post opgenomen voor prijsontwikkeling 2019. Voor de Wmo huishoudelijke hulp krijgen we echter in 2019 wel te maken met een stijging van de kosten door prijsontwikkeling. Dit zorgt voor een stijging van € 110.000.

Aanpassing eigen bijdragen Wmo 645.000 N
 Het Centraal Administratiekantoor (CAK) berekent en incasseert de eigen bijdragen die zorgcliënten moeten betalen. Zij keert deze - in verband met de privacy-bepalingen - zonder verdere toelichting aan de gemeenten uit. In de afgelopen jaren zijn deze bedragen achtergebleven bij de hiervoor in de begroting opgenomen ramingen. Ook heeft het kabinet besloten tot invoering van het abonnementstarief Wmo. De inkomensafhankelijke eigen-bijdragesystematiek Wmo vanaf 1 januari 2019 is vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken voor een huishouden dat gebruik maakt van een Wmo-voorziening. In de meerjarenbegroting 2019 - 2022 hebben wij nog geen rekening gehouden met de daling van te ontvangen eigen bijdragen.

Aanzuigende werking als gevolg van abonnementstarief € 125.000 N
 Wij verwachten dat door de invoering van het abonnementstarief meer mensen een beroep doen op gemeentelijke Wmo-voorzieningen. Op dit moment hebben wij geen inzicht in de mate waarop dit zal gebeuren. In het eerste halfjaar van 2019 gaan we kijken naar de monitoring. Op basis van een financiële inschatting van de aanzuigende werking door de VNG berekenen we het negatieve effect voor onze gemeente op € 125.000.

Uitbreiding formatie afdeling Maatschappelijke Dienstverlening € 224.000 N
 De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening verricht werk voor de kwetsbare inwoners van onze gemeente. Gebleken is dat extra middelen voor de uitvoering van noodzakelijke werkzaamheden nodig zijn. Het gaat hierbij om 3 fte extra inzet bij de consultants Wmo en jeugdzorg in de gebiedsteams, voorlopig gedurende een periode van 8 maanden. Verder willen we gebruik maken van experts voor consultatie en advies om de integraliteit en uniformiteit, naast de individuele kennis, te vergroten.

Bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN € 564.000 N
 De kosten met betrekking tot vervoersvoorzieningen in het kader van de Wmo en de jeugdzorg vallen in de jaarrekening 2018 € 490.000 hoger uit dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Inmiddels hebben wij begin 2019 de aangepaste begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 -2023 ontvangen van de BVO DRAN. Op basis van deze stukken loopt het begrote tekort op van € 490.000 naar € 564.000 in 2019 en € 587.000 in 2020.

Inkomensvoorzieningen € 1.093.000 N
 Het ministerie van SZW heeft in oktober 2018 het voorlopige budget gebundelde uitkering 2019 (BUIG-budget) gepubliceerd. Ten opzichte van de raming in onze begroting is het budget, rekening houdende met een aanvullende uitkering (vangnetregeling) met € 40.000 verlaagd naar € 11.110.000. In februari 2019 is de eerste voorlopige managementrapportage ontvangen van de Regionale Sociale Dienst de Liemers (RSD). Deze rapportage laat een forse stijging zien van de uitkeringslasten ten opzichte van de raming 2019 in onze begroting.

Aanpassing Algemene uitkering op basis van december-circulaire 2018 € 425.000 N
 In de oorspronkelijke meerjarenbegroting 2019 - 2022 hebben wij de Algemene uitkering voor het jaar 2019 geraamd op € 65.289.000. Op basis van de laatst verschenen december-circulaire 2018 berekenen we de rijksuitkering nu op € 64.864.000. Het nadelig verschil van € 425.000 kan als volgt worden uitgesplitst:
 Accres - € 380.000.
 Ontwikkeling uitkeringsbasis - € 80.000.
 Hoeveelheidsverschillen +€109.000.
 Diverse kleine verschillen - € 74.000.
 Totaal - € 425.000

LEESWIJZER

Inleiding

Wij hebben deze voortgangsrapportage opgebouwd volgens de inrichting van de kadernota en begroting 2019.

U ontvangt deze voortgangsrapportage vanwege het papierarm vergaderen weer digitaal. Door de mogelijkheden van het internet kunnen wij meer informatie op een eenvoudigere manier beschikbaar stellen. Via de menustructuur kiest u welke informatie u tot u neemt en hoeft u niet eerst het boekwerk door te bladeren. Ook kunt u indien gewenst aantekeningen maken, die u bovendien altijd digitaal beschikbaar heeft. De opbouw van de (online) voortgangsrapportage is als volgt:

Algemeen

Na het voorwoord krijgt u inzicht in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen. Hier staan de belangrijkste bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

Thema's (alleen in de webversie zichtbaar)

In ons collegeprogramma hebben wij de belangrijkste onderwerpen vastgelegd. Deze thema's en de activiteiten die wij over deze onderwerpen uitvoeren, monitoren wij gedurende onze collegeperiode. Wij hebben ze daarom een plaats gegeven in de reguliere planning & control-instrumenten. Het gaat om de volgende thema's :

1. Participatie
2. Sociaal domein en leefbaarheid
3. Economie en vrijetijdseconomie
4. Duurzaamheid
5. Mobiliteit en bereikbaarheid
6. Verbeteren bestuurscultuur

Bij de programma's zijn alle activiteiten opgenomen. In het fysieke boekwerk hebben wij de thema's niet opgenomen. In onze digitale voortgangsrapportage presenteren wij de thema's en de activiteiten.

Programma's

Bij de programma's komen de 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? en Wat kost het?

Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze via de digitale voortgangsrapportage direct openen. Daarmee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Het onderdeel 'Wat doen we?' beginnen we met een totaaloverzicht van de activiteiten binnen dit programma. Achter de activiteit presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

- lichtgrijs = de activiteit is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
- groen = de activiteit loopt op schema binnen de gestelde kaders.
- oranje = let op, deze activiteit dreigt qua planning of financieel uit de pas te gaan lopen of er is een risico ontstaan, bijsturing is noodzakelijk.
- rood = de activiteit loopt uit de pas, corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
- donkergrijs = de activiteit is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten.

Per programma presenteren wij een financieel overzicht, een verloopstaat van de begroting. Hier geven we de ontwikkelingen aan en de toelichting op deze ontwikkelingen. Het vertrekpunt is het door u als laatste

vastgestelde Planning & control-instrument, in dit geval de begroting 2019. Daarna presenteren wij de financiële effecten van de tussen de begroting en deze rapportage door u genomen besluiten. De financiële ontwikkelingen van deze rapportage krijgen uiteraard de meeste aandacht en presenteren wij apart. De ontwikkelingen lichten wij na de financiële tabel toe.

Financiën

In dit hoofdstuk presenteren wij na een algemene inleiding het overzicht van baten en lasten, de financiële effecten van deze 1e voortgangsrapportage en het financieel meerjarenbeeld voor de komende jaren.

Bijlagen

Tot slot presenteren wij in de bijlagen:

- Overzicht van activiteiten uit het collegeprogramma
- Overzicht begrotingswijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage (besluiten van uw raad na aanbieding van de begroting 2019 tot aan de samenstelling van deze rapportage)

PROGRAMMA'S

o. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Wat willen we?

We willen een faciliterende netwerkgemeente zijn. We willen open staan voor initiatieven van onze inwoners, organisaties en bedrijven. We richten ons op digitale dienstverlening en persoonlijke contacten.

We willen dat onze inwoners onze dienstverlening als goed en betrouwbaar ervaren. Onze gemeenteraad en college richten zich op integer, democratisch bestuur, waarbij het ons doel is transparant en open te zijn als bestuur.

Ontwikkelingen

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) treedt in werking op 1 januari 2020. De wet heeft veel gevolgen voor gemeenten. De belangrijkste gevolgen van deze wet zijn dat de arbeidsrechtelijke (rechts) positie van ambtenaren gelijk wordt aan die van werknemers in het bedrijfsleven en dat er een nieuwe (gewijzigde) Ambtenarenwet komt. De gemeente staat voor een soepele en goede implementatie van de Wnra in Zevenaar per 1 januari 2020. Het gaat om de organisatorische, technische, procesmatige en inhoudelijke wijzigingen die als gevolg van de Wnra doorgevoerd moeten worden.

Wet Open Overheid

Deze Wet, die naar verwachting in 2019 door het parlement wordt aanvaard, heeft als doel de transparantie en verantwoording van de overheid te bevorderen door overheden te verplichten zoveel als mogelijk informatie in een vroegtijdig stadium actief openbaar te maken en te publiceren. Op sommige terreinen heeft Zevenaar ervaring met openbare en vindbare informatie, bijvoorbeeld vergaderstukken raad of lokale regelgeving. Voor andere categorieën informatie, met soms een hoog volume, zal het nog een forse inspanning vergen om actieve openbaarheid goed geregeld te krijgen.

Informatievoorziening & Automatisering

De digitalisering in de maatschappij en daarmee van onze gemeentelijke dienstverlening en werkprocessen zal alleen maar toenemen. Bovenregionale initiatieven en samenwerking, toenemende wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en privacy, de beweging naar meer procesmatig en planmatig werken, informatie gestuurd werken en business intelligence zullen komende jaren extra investeringen vragen. Ook in de bedrijfsvoering wordt meer en meer gewerkt buiten de oude kaders van vaste werkplek en vaste kantoortijden. De gemeente Zevenaar gaat hierin mee en stimuleert het tijd- en plaatsafhankelijk werken voor de gehele organisatie. De verwachting is dat bovengenoemde ontwikkelingen de uitgaven aan automatisering, informatievoorziening en –beveiliging jaarlijks doen toenemen. Bij de 2e Voortgangsrapportage zullen wij u informeren over de financiële effecten voor 2019, mede op basis van de Tussentijdse Rapportage van de RID/SDL.

Beleidskaders

- [Besturingsfilosofie](#)
- [Dienstverleningsvisie](#)
- Inkoop- en aanbestedingenbeleid 2017 Liemerse gemeenten en SDL
- [Coalitieakkoord 2018-2022 \(2018\)](#)
- [Collegeprogramma 2018-2022 \(2018\)](#)
- [Financiële verordening Zevenaar 2018 \(2018\)](#)
- Nota Verbonden partijen
- Nota reserves en voorzieningen
- Nota Activering & Afschrijving

WAT WILLEN WE?

0.1 Goed bestuur

Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers voelen zich optimaal betrokken bij de totstandkoming van ons beleid en zijn tevreden over de kwaliteit van ons bestuur.

We willen dat voor inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers inzichtelijk is wat we als bestuur doen en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Betrokkenheid en betrouwbaarheid zijn kenmerkend voor onze gemeenteraad en college.

0.2 Dienstverlening en gemeentelijke organisatie

We willen een optimale dienstverlening realiseren door ons te richten op de drie focuspunten 'Service op Maat, Verbindend en Gastvrij' uit onze dienstverleningsvisie 'Samen Sterker'. We maken dit concreet door meetbare doelstellingen te bepalen en willen onze dienstverlening aan de hand hiervan meten en verbeteren. Het is ons doel onze dienstverlening de komende jaren verder vorm te geven en te versterken. Wij willen onze gemeentelijke organisatie op orde hebben, moderniseren en vernieuwen.

0.3 Financieel beleid

We willen een gezonde en solide financiële positie en huishouding. Dit betekent een begroting die structureel en reëel sluitend is en waarbij risico's zijn afgedekt.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR
0.1.1 Verbeteren bestuurscultuur		
0.1.2 Groeien naar een verbindende gemeente		
0.1.3 Invullen bestuurlijke rol als samenwerkingspartner		
0.2.1 Afronden lopende projecten voor start nieuwe projecten		
0.2.2 Datagedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk		
0.2.3 Harmoniseren gemeentelijke regelingen		
0.2.4 Ontwikkelen naar een moderne en professionele organisatie		
0.2.5 Verbeteren dienstverlening aan inwoners en ondernemers		
0.2.6 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP)		
0.2.7 Invoeren Wet Open Overheid		
0.3.1 Uitvoeren Planning & Controlcyclus		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	82.467	83.162	84.156	82.593
Tot de 1e Voortgangsrapportage	1.371	821	821	16
Baten tot de 1e Voortgangsrapportage	83.837	83.983	84.976	82.609
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-425	-425	-425	-425
Aanpassing Algemene uitkering op basis van december-circulaire 2018	-425	-425	-425	-425
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	78	78	78	78
aanpassing opbrengsten OZB en hondenbelasting	78	78	78	78
Totaal mutaties baten 1e Voortgangsrapportage	-347	-347	-347	-347
Totaal baten na de 1e Voortgangsrapportage	83.490	83.636	84.629	82.262
Lasten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	24.404	24.641	25.061	25.278
Tot de 1e Voortgangsrapportage	-1.505	-2.154	-2.154	-2.946
Lasten tot de 1e Voortgangsrapportage	22.899	22.486	22.907	22.332
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	404	27	21	18
Aanschaf nieuwe stoelen raadzaal	25			
Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.	300			
Sociaal plan medewerkers Ataro BV	34	27	21	18
Tijdelijke capaciteit Bestuurssecretariaat	45			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	25	-50	-50	-50
Rechtskundig advies	75			
Vrijval stelpost inflatiecorrectie 2019	-50	-50	-50	-50
Totaal lasten na de 1e Voortgangsrapportage	23.328	22.463	22.878	22.300
Saldo voor bestemming	60.162	61.173	61.751	59.962
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2019-2022	1.048	685	617	614
Tot de 1e Voortgangsrapportage	275	220		
Totaal onttrekkingen reserves	1.323	905	617	614
Meerjarenbegroting 2019-2022	-1.607	-1.607	-1.607	-359
Tot de 1e Voortgangsrapportage	-27	-220		
Totaal toevoegingen reserves	-1.633	-1.827	-1.607	-359
Totaal mutaties reserves	-310	-921	-989	255
Saldo na bestemming	59.852	60.251	60.762	60.218

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing Algemene uitkering op basis van december-circulaire 2018

In de oorspronkelijke meerjarenbegroting 2019 - 2022 hebben wij de Algemene uitkering voor het jaar 2019 geraamd op € 64.484.000. Later is deze raming verhoogd met € 805.000 wegens te ontvangen herindelingsgelden. De totale raming komt daardoor op € 65.289.000. Op basis van de laatst verschenen december-circulaire 2018 berekenen we de rijksuitkering nu op € 64.864.000. Het nadelig verschil van € 425.000 kan als volgt worden uitgesplitst: Accres - € 380.000. Ontwikkeling uitkeringsbasis - € 80.000. Hoeveelheidsverschillen +€109.000. Diverse kleine verschillen - € 74.000. Totaal - € 425.000

2. Actualisatie bestaand beleid

aanpassing opbrengsten OZB en hondenbelasting

De geraamde inkomsten hebben we aangepast op basis van geactualiseerde gegevens.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Aanschaf nieuwe stoelen raadzaal

De huidige stoelen voor het publiek in de raadzaal / trouwzaal zijn Arbo-technisch afgekeurd en vervangen. Ze zijn niet stapelbaar waardoor bedrijfsvoeringsproblemen ontstaan onder meer bij multifunctioneel gebruik van genoemde ruimten.

Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.

Voor 2019 verwachten wij een toename van het aantal bouwaanvragen. Dit betekent extra inkomsten aan leges van € 350.000. Voor de afhandeling hiervan hebben we tijdelijk externe ondersteuning nodig. De kosten hiervan ramen wij op € 300.000. Deze kosten worden volledig gedekt door de extra inkomsten.

Sociaal plan medewerkers Ataro BV

Vanuit het sociaal plan hebben de medewerkers die zijn overgegaan van de gemeente naar Ataro BV recht op een tijdelijke tegemoetkoming in de teruggang van arbeidsvoorwaarden. Het gaat met name om de onregelmatigheidstoeslag.

Tijdelijke capaciteit Bestuurssecretariaat

In de afgelopen maanden is geconstateerd dat er een discrepantie is tussen de gevraagde ondersteuning vanuit de organisatie en het aanbod door het bestuurssecretariaat. We zetten tot 1 juli 2019 tijdelijke capaciteit in met als beoogd resultaat meer procesmatig werken en efficiency.

2. Actualisatie bestaand beleid

Rechtskundig advies

Het budget voor rechtskundig advies is structureel te laag om te kunnen voldoen aan de huidige behoefte aan rechtskundig en ander deskundig advies. We ramen voor 2019 incidenteel € 75.000 bij. We komen hier bij de integrale afweging van de Kadernota op terug. Deze incidentele verhoging heeft betrekking op de afronding van oude dossiers uit de beiden voormalige gemeenten en complexe juridische vraagstukken waar extern juridisch advies voor noodzakelijk is.

Vrijval stelpost inflatiecorrectie 2019

In de begroting 2019 is voor de inflatiecorrectie een stelpost opgenomen van € 50.000 structureel. In deze 1e Voortgangsrapportage is op diverse posten een kostenstijging opgenomen mede vanwege inflatie. Wij stellen u daarom voor om de stelpost voor inflatiecorrectie nu vrij te laten vallen.

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweerzorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Wat willen we?

Een gemeente waarin inwoners, ondernemers en organisaties zich veilig voelen in hun eigen woon- en werkomgeving.

Ontwikkelingen

Ondermijning

Ondermijning is een relatief nieuw fenomeen binnen de lokale overheid. Het heeft betrekking op de vermenging van de onderwereld en de bovenwereld. Het is een maatschappelijk probleem. De aanpak van ondermijning is geen exclusieve taak van de politie en het Openbaar Ministerie. Een effectieve aanpak van ondermijning vraagt om een georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet die ze tot haar beschikking heeft. De aanpak van ondermijning moet zich richten op georganiseerde criminaliteit én op het waarborgen van de integriteit in het openbaar bestuur.

Wet Verplichte GGZ

Per 1-1-2020 treedt de wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ) in. De WvGGZ vervangt de Wet BOPZ (bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen). In de nieuwe WvGGZ staat niet meer de gedwongen opname, maar de zorg centraal. De wetswijziging is onderdeel van een betere samenwerking intern tussen Zorg en Veiligheid. We sluiten aan bij de regionale projectgroep (regio Arnhem) voor de implementatie van deze wet.

Bouwen Bevolkingszorg

De VGGM is in 2018 gestart met een eigentijdse en professionele invulling van de tak Bevolkingszorg (de geregionaliseerde tak van de gemeentelijke crisisorganisatie). In 2019 volgt de implementatie van de vernieuwde kolom. Verdergaande regionale samenwerking biedt de mogelijkheid medewerkers van de crisisorganisatie beter op te leiden en te trainen. In Zevenaar moet in 2019 de crisisorganisatie worden aangepast aan het nieuwe regionale model, die staat per 1-1-2020.

Beleidskaders

- Integraal Veiligheidsplan gemeente Zevenaar 2019-2022
- Handhavingsnota 'Een zaak van afwegen' Zevenaar
- Toezicht en handhavingsbeleid 2018-2022
- [Beleidskader Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder \(2018\)](#)
- [Jaarplan Integrale Veiligheid 2019](#)
- Plan van aanpak Ondermijning

WAT WILLEN WE?

1.1 Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen

Het voorkomen en op een goede manier bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen.

1.2 Bewaken van de openbare orde en veiligheid

Onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en bezoekers zijn en voelen zich veilig in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit

- 1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen
- 1.2.1 Bestrijden ondermijning
- 1.2.2 Vergroten veiligheid in de gemeente

Status
2018

Status 1e
VGR

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	72	72	72	72
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Baten tot de 1e Voortgangsrapportage	72	72	72	72
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
Totaal mutaties baten 1e Voortgangsrapportage				
Totaal baten na de 1e Voortgangsrapportage	72	72	72	72
Lasten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	2.767	2.767	2.767	2.767
Tot de 1e Voortgangsrapportage	278	278	278	278
Lasten tot de 1e Voortgangsrapportage	3.045	3.045	3.045	3.045
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	7	7	7	7
Auto Bijzonder Opsporings Ambtenaar (BOA).	7	7	7	7
Totaal lasten na de 1e Voortgangsrapportage	3.052	3.052	3.052	3.052
Saldo voor bestemming	-2.980	-2.981	-2.981	-2.981
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2019-2022				
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
1e Voortgangsrapportage				
Totaal onttrekkingen reserves				
Meerjarenbegroting 2019-2022				
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves				
Saldo na bestemming	-2.980	-2.981	-2.981	-2.981

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

2. Actualisatie bestaand beleid

Auto Bijzonder Opsporings Ambtenaar (BOA).

In verband met het doortastend uitvoeren van het handhavingsbeleid is een extra dienstauto nodig. Deze kosten zijn in 2018 niet meegenomen bij besluitvorming tot extra formatie voor het huidige actieve handhavingsbeleid. Deze auto is bedoeld voor het adequaat uitvoeren van zijn taken (reageren op klachten, verwijderen illegale dumpingen). Daarnaast draagt een dienstauto bij aan de zichtbaarheid van de bijzonder opsporings ambtenaar. Voorgesteld wordt om een structureel bedrag van € 7.200 hiervoor beschikbaar te stellen. Voor 2019 is het bedrag iets lager omdat niet het gehele jaar zal worden geleased. Wel komt er een bedrag bij van € 1.200 voor een laadpaal.

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Wat willen we?

Wij willen een goede en veilige bereikbaarheid van de kernen en buitengebied voor alle verkeersdeelnemers. Het is ons doel een verkeersveilige gemeente te zijn met een goede bereikbaarheid en doorstroming van zowel het personen- als vrachtverkeer. Een optimale bereikbaarheid over de weg is een voorwaarde voor een gezonde economische structuur, onze aantrekkelijkheid voor de transportsector en daarmee voor het versterken van het logistieke profiel van Zevenaar. Ook de bereikbaarheid over water (onder andere laad- en losplaats) is hier onderdeel van. Deze optimale bereikbaarheid willen wij voor onze gemeente realiseren. De nieuwe ontsluiting van de gemeente op het rijkswegennet (A12 en A15) en de aanpassing van het onderliggende wegennet hierop, waaronder het mogelijk doortrekken van het Witte Kruis, zijn hiervoor van cruciaal belang. Als afgeleide van de infrastructuur voor het gemotoriseerde verkeer willen we een fietsvriendelijke en -veilige gemeente zijn. We beoordelen daarvoor de bestaande fietsvoorzieningen en maken inzichtelijk waar schakels niet voldoen, niet veilig zijn of ontbreken.

Ontwikkelingen

Verkeer en vervoer

We krijgen te maken met een bouwperiode. Eerst worden de gemeentelijke wegen aangepast op de nieuwe aansluitingen op het hoofdwegennet (2019). Als de gemeente klaar is gaat Rijkswaterstaat aan de slag met de verbreding van de A12 (2021-2023) en met de doortrekking van de A15. Dat vraagt de komende tijd veel aandacht van de gemeentelijke organisatie.

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030 \(2013\)](#)
- Verkeer- en vervoersplan Zevenaar (2000)
- Tracébesluit A15/A12
- Wegenbeleidsplan Zevenaar en Rijnwaarden
- Beleidsplan openbare verlichting 2016 - 2025 Zevenaar
- Beleidsplan Openbare verlichting 2015 - 2023 Rijnwaarden
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 \(2017\)](#)

WAT WILLEN WE?

2.1 Verkeer en vervoer

In het kader van een goede bereikbaarheid streven wij naar goede ontsluitingen van onze kernen. Wij willen een goede verbinding naar de verbrede A12 en de doorgetrokken A15 realiseren en het onderliggende wegennet hier goed op aansluiten. Wij streven naar een directe verbinding van het Gelders Eiland op de hoofdwegenstructuur (A12), waarbij er aandacht is voor de leefbaarheid in de kernen. Om het fietsgebruik te stimuleren en de fietsveiligheid te waarborgen, zorgen wij voor een goed netwerk van fietsvoorzieningen en -fietspaden. In de stad Zevenaar, tussen de kernen onderling en naar de omliggende gemeenten.

2.2 Parkeren

Wij willen de parkeerdruk in het centrum van de stad Zevenaar door middel van betaald parkeren blijven reguleren.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR
2.1.1 Aanleggen 2e viaduct 7Poort		
2.1.2 Brengen en houden lokale wegennet op goed onderhoudsniveau		
2.1.3 Infrastructuur voorbereiding en uitvoering		
2.1.4 Investeren in veilige wegen		
2.1.5 Verbeteren en verduurzamen openbare verlichting		
2.1.6 Opstellen Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)		
2.2.1 Verbeteren parkeervoorzieningen		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	455	55	55	55
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Baten tot de 1e Voortgangsrapportage	455	55	55	55
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
Totaal mutaties baten 1e Voortgangsrapportage				
Totaal baten na de 1e Voortgangsrapportage	455	55	55	55
Lasten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	5.222	4.564	4.801	4.956
Tot de 1e Voortgangsrapportage	381	370	370	370
Lasten tot de 1e Voortgangsrapportage	5.603	4.933	5.171	5.325
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
Totaal lasten na de 1e Voortgangsrapportage	5.603	4.933	5.171	5.325
Saldo voor bestemming	-5.147	-4.878	-5.115	-5.270
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2019-2022	471	87	87	87
Tot de 1e Voortgangsrapportage	11			
Totaal onttrekkingen reserves	482	87	87	87
Meerjarenbegroting 2019-2022				
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	482	87	87	87
Saldo na bestemming	-4.665	-4.791	-5.028	-5.183

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Wat willen we?

Het behouden en versterken van de bestaande economische structuur. Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het onderwijs zijn op elkaar afgestemd. We behouden de lokale en regionale werkgelegenheid en het voorzieningenniveau.

Ontwikkelingen

De eisen met betrekking tot de energietransitie heeft gevolgen voor het bedrijfsleven. Ook heeft het bedrijfsleven te maken met een krappe arbeidsmarkt. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op onze inzet binnen dit beleidsveld.

Beleidskaders

- [Recreatie & Toerisme in Rijnwaarden 2010-2020 \(2010\)](#)
- [Rijnwaarden: 't Gelders Eiland, Visie vrijetijdseconomie en impactstudie overnachtingshaven \(2013\)](#)
- [Beleidsnota Horeca als nevenfunctie in het buitengebied \(2014\)](#)
- [Zevenaar: de koers van recreatie en toerisme 2013-2018 \(2013\)](#)
- [Masterplan Hal12 \(2016\)](#)
- [Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 \(2017\)](#)
- [Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 \(2012\)](#)
- Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 (2015)
- Economisch beleidsplan gemeente Zevenaar 2008 – 2020 (2008)

WAT WILLEN WE?

3.1 Versterken economische ontwikkeling

Het versterken van de economische structuur, waarbij de focus ligt op logistiek, de maakindustrie, riviergebonden bedrijvigheid en vrijetijdseconomie.

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

Het bieden van voldoende en kwalitatief goede werklocaties, waarin ruimte is voor nieuwvestiging en uitbreiding van bestaande bedrijven.

3.3 Dienstverlening aan ondernemers

Een goede waardering van onze dienstverlening door ondernemers.

3.4 Gebiedsmarketing

Wij willen de naamsbekendheid van onze gemeente vergroten en economische groei realiseren. Economische groei zorgt voor behoud van het bovenlokale voorzieningenniveau. Het is ons doel de toeristische en recreatieve kwaliteiten van onze prachtige gemeente te promoten en bezoekersaantallen te verhogen. We willen ondernemers aantrekken door hen bekend te maken met het positieve vestigingsklimaat voor bedrijven in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR
3.1.1 Bijdragen aan Logistiek Innovatiehuis Achterhoek Liemers		
3.1.2 Ondersteunen aanleg snelle en betrouwbare internetvoorziening in buitengebied		
3.1.3 Opstellen economische visies Liemers en Zevenaar		
3.1.4 Uitvoeren en monitoren Regionaal Programma Werklocaties (RPW)		
3.2.2 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten 2019		
3.2.3 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Raadhuisplein		
3.2.4 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Markt en Muldershof		
3.2.5 Herstructureren bedrijventerreinen		
3.2.6 Invullen gebouw Raadhuisplein 1		
3.2.7 Ontwikkelen bedrijventerrein BusinessPark 7Poort		
3.2.8 Ontwikkelen van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) op BusinessPark 7Poort		
3.2.9 Ruimte geven aan agrarische sector		
3.3.1 Inkopen bij lokale Liemerse bedrijven		
3.3.2 Stimuleren start-ups		
3.3.3 Verminderen regeldruk voor midden- en kleinbedrijf (MKB)		
3.4.1 Opstellen en uitvoeren marketingplan stad Zevenaar		
3.4.2 Verbeteren toeristische informatievoorziening en promotie		

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

3.2.6 Invullen gebouw Raadhuisplein 1	Jaar realisatie	2019
---------------------------------------	-----------------	------

Wij gaan diverse activiteiten uitvoeren in en om het gebouw Raadhuisplein 1. De warmte koude opslag wordt afgedicht en het voormalige gemeentehuis zal deels worden gehuurd voor de functies: openbaar toilet, fietsenstallen en kantoorruimte voor de marktmeester en evenementen.

Stand van zaken	Status 2018	Status 1e VGR
	Volgens plan	Niet geheel volgens plan

De verbouw/nieuwbouw aan het Raadhuisplein ligt tijdelijk stil. De sloop heeft vertraging opgelopen vanwege onverwacht aanwezige asbest in het pand en vanwege te verwachten claims van omwonenden voor verzakkingen als gevolg van de bouw. De asbest is inmiddels verwijderd en de ontwikkelaar zal extra opnames moeten laten uitvoeren in de omliggende panden om duidelijkheid te krijgen over de vraag of ontstane schade een gevolg is van de droogte of dat de schade een gevolg is van de verbouw van het oude gemeentehuis. De planning van de ontwikkelaar is hierdoor opgeschoven. De oplevering van het pand staat gepland voor mei 2020, maar deze planning zal waarschijnlijk opschuiven. De planning voor het in gebruik nemen van het gemeentelijk te huren deel van het pand schuift daarmee ook op, maar dat is nu nog niet bekend. Wij hebben echter geen rol in dit proces. De ontwikkelaar/ eigenaar van het pand gaat over de planning. De vertraging heeft geen gevolgen voor de markt en evenementen die reeds op deze locatie zijn gepland.

3.3 Dienstverlening aan ondernemers

3.3.1 Inkopen bij lokale Liemerse bedrijven

Jaar realisatie 2019

'Kansen voor lokale ondernemers' is één van de aandachtsvelden van het (Liemers) inkoopbeleid. We leggen hier meer focus op, zodat de kansen van lokale ondernemers vergroot worden.

Stand van zaken

Status2018
Volgens plan

Status 1e VGR
Gerealiseerd

Medio 2018 zijn via een raadsinformatiebrief stappen aangekondigd om de bekendheid van het inkoopbeleid bij gemeentelijke inkopers te versterken. Dat is gebeurd. Inmiddels is op de website www.inkoopapp-deliemers.nl een lijst van verwachte onderhandse aanbestedingen gepubliceerd. Regionale ondernemers kunnen hun belangstelling voor zo'n aanbesteding kenbaar maken. Dit wordt halfjaarlijks herhaald. Via de paragraaf bedrijfsvoering blijven we in de planning- en controlcyclus over de voortgang rapporteren.

3.4 Gebiedsmarketing

3.4.2 Verbeteren toeristische informatievoorziening en promotie

Jaar realisatie 2019

We bepalen hoe en met welke partners we onze inwoners en toeristen op adequate wijze informeren over en enthousiasmeren voor het toeristisch aanbod in onze gemeente.

We blijven de regiocampagne 'De Liemers Helemaal Goed' (DLHG) ondersteunen. Daarmee wordt het merk Liemers gebruikt en verder versterkt voor de interne *branding* van het gebied. Dit leidt tot meer trots op hun woonomgeving bij de eigen bewoners, die ook ons visitekaartje en onze ambassadeurs zijn.

Daarnaast zoeken we, samen met het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen (RBT KAN), het Toeristisch Informatiecentrum 't Gelders Eiland (TIC), de diverse VVV-punten en DLHG, naar een optimale structuur en samenwerking op het gebied van toeristische informatievoorziening en het stroomlijnen van de marketing van ons toeristisch product (gebied, routes, points of interest, accommodaties). Dit betreft zowel de digitale als de fysieke kant. Hierin wordt ook de relatie met Hal12 en de Fashion Outlet Zevenaar gelegd. Waarop (op welke thema's en doelgroepen) de toeristische promotie zich in de nabije toekomst vooral zal richten (welke poppen zetten we vooral in de etalage), bepalen we bij de totstandkoming van het beleidsplan vrijetijdseconomie.

Stand van zaken

Status2018
Volgens plan

Status 1e VGR
Volgens plan

In 2019 financieren wij - net als de jaren ervoor - de regiocampagne De Liemers Helemaal Goed (DLHG). De opdracht voor het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen (nu Visit Arnhem Nijmegen) loopt in 2019 door. Net zoals de subsidie voor het Toeristisch Informatiecentrum (TIC) in Tolkamer. TIC heeft uitdrukkelijk de opdracht gekregen niet alleen het Gelders Eiland, maar ook de rest van Zevenaar te bedienen. De samenwerking met deze drie partijen (DLHG, Visit Arnhem_Nijmegen en TIC) zetten wij in 2019 ongewijzigd voort, in afwachting van de bredere ontwikkelingen en discussie die wordt gevoerd op provinciaal niveau over hoe het gastheerschap van de toekomst eruit komt te zien. De (mogelijke) invulling van "informatie & inspiratie" in Hal12 en de FOZ nemen we in die discussie mee.

We zijn bezig met het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie. Toeristische informatievoorziening en promotie maken daar onderdeel van uit. Het beleidsplan bestaat uit een beleidskader en uit een uitvoeringsprogramma. De planning is om het beleidskader in juni 2019 aan u voor te leggen.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	10.135	10.218	3.452	5.159
Tot de 1e Voortgangsrapportage	-10	-10	-10	-10
Baten tot de 1e Voortgangsrapportage	10.125	10.208	3.442	5.149
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
Totaal mutaties baten 1e Voortgangsrapportage				
Totaal baten na de 1e Voortgangsrapportage	10.125	10.208	3.442	5.149
Lasten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	10.041	10.145	3.351	5.057
Tot de 1e Voortgangsrapportage	369	344	344	344
Lasten tot de 1e Voortgangsrapportage	10.410	10.490	3.695	5.401
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
Totaal lasten na de 1e Voortgangsrapportage	10.410	10.490	3.695	5.401
Saldo voor bestemming	-285	-282	-253	-253
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2019-2022	40	6		
Tot de 1e Voortgangsrapportage	37			
Totaal onttrekkingen reserves	76	6		
Meerjarenbegroting 2019-2022				
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	76	6		
Saldo na bestemming	-208	-276	-253	-253

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijsachterstandenbeleid).

Wat willen we?

We willen dat alle kinderen en jongeren opgroeien in een kansrijke omgeving met kwalitatief goed onderwijs.

Ontwikkelingen

Het IHP 2020-2036 wordt in 2019 vastgesteld (najaar 2019), Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Zevenaar 2019 (Q3) wordt in 2019 vastgesteld, evenals de verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs (Q3) en de beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs (Q2). In 2019 wordt begonnen met de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs de Liemers met de gemeenten Duiven en Montferland (2020).

Beleidskaders

- Beleidsplan Onderwijs en Jeugd Zevenaar 2015-2019 (vastgesteld in 2015)
- Convenant Schoolveiligheid, 14-06-2018 (Liemers College, Politie Basiseenheid Rivierenland-Oost, Gemeente Zevenaar)
- Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen 2014 (Liemers) (vastgesteld in 2014)
- Integraal Huisvestingsplan 2014-2024 (vastgesteld in 2014)
- Kansen voor Morgen visiedocument Lokaal onderwijsbeleid Rijnwaarden 2016-2018 (vastgesteld in 2016)
- Visiedocument 'De verbinding van onderwijs en jeugd in de Liemers' (2015) (vastgesteld in 2015)
- Visiedocument 'Ouderbetrokkenheid: 1+1=3' OOGO De Liemers 2015 (vastgesteld in 2015)
- Beleidsnota Harmonisatie Kinderopvang Peuterspeelzalen gemeente Zevenaar 2018 e.v. (vastgesteld in 2018)
- Beleidskader Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder (2018)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs 2015 en Beleidsregel 2015 gemeente Zevenaar (vastgesteld in 2015)
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Zevenaar 2015 (vastgesteld in 2015) en Rijnwaarden (2015)
- Nota Vastgoedbeleid gemeente Zevenaar (2016)
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs Zevenaar (2015) en Rijnwaarden (2015)
- Verordening leerlingenvervoer Zevenaar 2018

WAT WILLEN WE?

4.1 Onderwijs

Het is ons doel dat onze kinderen en jonge inwoners minimaal een startkwalificatie behalen om hun kansen op een goede toekomst, participatie aan de samenleving en hun economische onafhankelijk te vergroten. We willen daarom een goede toegankelijke (pedagogische) infrastructuur voor scholen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs met een doorgaande lijn voor 0- tot 23-jarigen in onze gemeente. Hierbij zoeken wij voortdurend samen met het onderwijs naar nieuwe verbindingen, in zowel de lokale gemeenschap als in het bedrijfsleven.

4.2 Kinderopvang

Peuters, vanaf 2 jaar, krijgen toegang tot een kwalitatieve peutervoorziening binnen de kinderopvang. Een betekenisvolle speelleeromgeving stimuleert de ontwikkeling van peuters. Daarmee leggen we voor alle peuters een sterke basis voor een goede start in het onderwijs.

4.3 Natuur- en Milieueducatie (NME)

Wij willen dat inwoners, waaronder kinderen, in staat zijn om bewuste keuzes te maken ten aanzien van een duurzame en leefbare samenleving.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR
4.1.1 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs		
4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen		
4.1.3 Beleid maken huisvesting voortgezet onderwijs		
4.1.4 Organiseren brede basisvoorziening voor jongste kinderen		
4.1.5 Bevorderen van lezen en tegengaan van taalachterstand		
4.1.6 Opstellen beleidsplan onderwijsachterstandsbeleid		
4.2.1 Toegang bieden tot kinderopvang		

4.1 Onderwijs

4.1.1 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs

Jaar realisatie 2019

Met het opstellen van een Integraal Huisvestings Plan (IHP) Onderwijs anticiperen wij op het onderwijs van de toekomst. We borduren voort op de harmonisatiemaatregelen in de voorschoolse voorzieningen. Het IHP is intercategoriaal (primair onderwijs, buitengewoon basisonderwijs en voortgezet onderwijs) en integraal (onderwijs- en aanpalende welzijnsvoorzieningen). Het realiseren van een kindcentrum maakt onderdeel uit van het IHP. Daarnaast vertalen wij onze ambities met betrekking tot duurzaamheid in het IHP. De verwachte activiteiten ter uitvoering van het IHP hebben wij opgenomen bij de activiteit: 'Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen'.

Stand van zaken	Status2018	Status 1e VGR
	Volgens plan	Niet geheel volgens plan
Op verzoek en in nauw overleg met de schoolbesturen is gekozen voor een IHP-traject waarin ruimte is voor een visie-ontwikkeling voor de toekomst van de onderwijshuisvesting in zowel de stad Zevenaar als in de kleine kernen. In dit stadium is de visie-ontwikkeling voor de kleine kernen nog gaande. Daarna, vierde kwartaal 2019, kan besluitvorming plaatsvinden over het totale IHP-plan.		

4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen

Jaar realisatie 2022

We bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen en waar mogelijk een Kindcentrum. De schoolgebouwen worden gebouwd op basis van het nog op te stellen IHP. We reserveren echter al middelen voor de onderwijshuisvesting, waarvan wij verwachten dat deze vanaf 2018 nodig zullen zijn. Het gaat hierbij om investeringen voor basisscholen en voor aanpassingen van de locaties van het Voortgezet Onderwijs. Bij het beoordelen van de ingediende aanvragen voor schoolgebouwen nemen we duurzaamheidsaspecten in overweging.

Stand van zaken	Status2018	Status 1e VGR
	Volgens plan	Niet geheel volgens plan
Op het programma voor 2019 staan:		

Carrousel - € 1.626.000

De Bem, eerste inrichting OLP en meubilair, huisvesting 7 groepen (€ 4.200.000)

Platanenlaan (Lindhage/'t Kofschip) - herinrichting openbaar terrein en tijdelijke huisvesting voor Lindenhage / 't Kofschip (€ 465.000)

Verhuiskosten/tijdelijke huisvesting van de Carrousel

ds. Jonkersschool - € 25.000

Zodra het programma 2019 is vastgesteld, starten we hiermee. Naar verwachting voor de zomer 2019.

Vanaf 2020:

Locaties VO (Liemers College)

Locatieonderzoek Wissel/Tamboerijn: hiermee is een start gemaakt in 2019.

Nieuwbouw Wissel/Tamboerijn

Gymvervoer Lindenhage en 't Kofschip

Verbouw/uitbreiding de Overlaat (Tolkamer)

Onderzoek de Trompetter (Angerlo)

Onderzoek naar mogelijke duurzaamheidsmaatregelen voor alle schoolgebouwen wordt meegenomen in het onderzoek naar mogelijke duurzaamheidsmaatregelen voor al het gemeentelijk vastgoed.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	306	306	306	306
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Baten tot de 1e Voortgangsrapportage	306	306	306	306
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	535	535	535	535
Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid	535	535	535	535
Totaal mutaties baten 1e Voortgangsrapportage	535	535	535	535
Totaal baten na de 1e Voortgangsrapportage	841	841	841	841
Lasten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	5.380	5.579	5.630	5.613
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Lasten tot de 1e Voortgangsrapportage	5.380	5.579	5.630	5.613
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	460	483	483	483
Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid	535	535	535	535
Bijdrage BVO DRAN leerlingenvervoer	-50	-27	-27	-27
Peuterspeelzalen	-25	-25	-25	-25
Totaal lasten na de 1e Voortgangsrapportage	5.840	6.062	6.113	6.096
Saldo voor bestemming	-4.999	-5.221	-5.272	-5.255
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2019-2022	76	76	76	76

Totaal onttrekkingen reserves	76	76	76	76
Meerjarenbegroting 2019-2022	-3	-3	-3	-3
Tot de 1e Voortgangsrapportage	3	3	3	3
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	76	76	76	76
Saldo na bestemming	-4.923	-5.145	-5.196	-5.179

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid

De Rijksoverheid heeft per 1 januari 2019 de gewichtenregeling, die het budget voor Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) voor gemeenten bepaalt, veranderd. Het rekenmodel verdeelt het beschikbare Rijksbudget eerlijker over de gemeenten. Hierdoor krijgen wij vanaf 2019 de benodigde middelen waar we recht op hebben. In de komende periode kijken we samen met de maatschappelijke partners hoe we deze middelen inzetten. Door onder meer samen tot een nieuw, breed gedragen beleidsplan te komen.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid

De Rijksoverheid heeft per 1 januari 2019 de gewichtenregeling, die het budget voor Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) voor gemeenten bepaalt, veranderd. Het rekenmodel verdeelt het beschikbare Rijksbudget eerlijker over de gemeenten. Hierdoor krijgen wij vanaf 2019 de benodigde middelen waar we recht op hebben. In de komende periode kijken we samen met de maatschappelijke partners hoe we deze middelen inzetten. Door onder meer samen tot een nieuw, breed gedragen beleidsplan te komen.

Bijdrage BVO DRAN leerlingenvervoer

De kosten van het leerlingenvervoer vallen in de jaarrekening 2018 € 195.000 lager uit dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Inmiddels hebben wij begin 2019 de aangepaste begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 -2023 van de BVO DRAN ontvangen. Op basis van deze stukken loopt het voordeel van € 195.000 terug naar een voordeel van € 50.000 in 2019 en € 27.000 vanaf 2020. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van het solovervoer, meer begeleidingskosten en een stijging van het BTW-percentage van 6 naar 9%.

Peuterspeelzalen

Vanaf 2016 ontvangen we extra middelen van het rijk via een decentralisatie-uitkering met als doel alle peuters de mogelijkheid geven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Op basis van de eerste meting over het aantal peuters dat naar een voorschoolse voorziening gaat zijn de bestuurlijke afspraken tussen VNG en het ministerie van SZW herzien. Het in de algemene uitkering opgenomen bedrag is hierdoor naar beneden bijgesteld.

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Wat willen we?

We willen een gemeente zijn waar inwoners prettig wonen en waar voldoende mogelijkheden zijn om te sporten, culturele activiteiten te ontplooien of hieraan deel te nemen en te recreëren.

Ontwikkelingen

Cultuur en educatie

Cultuur en educatie vormen steeds meer een middel om participatie te bevorderen. Cultuur wordt ingezet om te ondersteunen in complexe vraagstukken als vergrijzing, het bestrijden van eenzaamheid of de integratie van vluchtelingen.

Verenigingen

Verdere veranderingen zijn er te verwachten in het verenigingsleven. Teruglopende ledenaantallen en het lastiger vervult krijgen van bestuursfuncties worden de komende tijd uitdagingen voor onze samenleving.

Uitbreiding combinatiefunctie

Vrijetijdseconomie

Relevante ontwikkelingen op dit terrein nemen wij mee in het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie.

Beleidskaders

- [Beleidsnota Sport 2013-2020](#)
- [Cultuur en erfgoedpact de Liemers 2017-2020 \(2017\)](#)
- [Projectplan ZO Zevenaar \(2016\)](#)
- [Notitie kunstbezit](#)
- [Camperplaatsenbeleid Rijnwaarden \(2014\)](#)
- [Recreatie & Toerisme in Rijnwaarden 2010-2020 \(2010\)](#)
- Rijnwaarden: 't Gelders Eiland, Visie vrijetijdseconomie en impactstudie overnachtingshaven (2013)
- [Beleidsnota Horeca als nevenfunctie in het buitengebied \(2014\)](#)
- [Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 \(2017\)](#)
- [Zevenaar: de koers van recreatie en toerisme 2013-2018](#)
- [Beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 e.v. \(2018\)](#)
- [Beleidsplan IBOR \(integraal beheer openbare ruimte\) Zevenaar \(2018\)](#)
- [Bomenbeleidsplan Zevenaar 2016-2026 \(2016\)](#)
- [Groenbeleidsplan Rijnwaarden 2016-2026 \(2016\)](#)
- [Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030](#)
- Cultuurhistorische waardenkaart 2013
- Een visie op het erfgoed 2015-2019 (Zevenaar)
- Beleidsplan Stedelijk Groen 2006-2016

WAT WILLEN WE?

5.1 Sport

Het is ons doel is dat alle inwoners in een leefbare en gezonde samenleving elkaar in de eigen omgeving kunnen ontmoeten en (gezamenlijk) kunnen sporten en bewegen, mede gericht op een gezonde levensstijl.

5.2 Kunst en cultuur

Wij willen een divers cultureel en educatief aanbod, dat kwalitatief sterk is en voor inwoners gemakkelijk toegankelijk en dat bijdraagt aan welbevinden, creatief denken en plezier. Daarbij is cultuur belangrijk om de aantrekkingskracht van onze gemeente verhogen. Ons doel is dat cultuur bijdraagt aan het versterken van leefbaarheid, zelfredzaamheid, ontmoeting en verbinding.

5.3 Cultuurhistorisch erfgoed

We willen ons erfgoed behouden voor toekomstige generaties. Ook willen we het draagvlak voor behoud van ons erfgoed onder onze inwoners vergroten, door het meer te promoten en te vermarkten. Onze monumenten en cultuurhistorisch landschap dragen bij aan het versterken van de vrijetijdseconomie.

5.4 Vrijetijdseconomie

Vrijetijdsbesteding van Nederlandse en buitenlandse gasten draagt bij aan de Zevenaarse economie en daarmee ook aan de werkgelegenheid in de regio. Daarnaast heeft vrijetijdseconomie een positief effect op de leefbaarheid in onze gemeente. Wij streven naar een toename van het aantal banen in de sector recreatie-toerisme ten opzichte van het totaal aantal banen in onze gemeente stijgt van 6,6% in 2016 naar 6,8% in 2022.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit

Status
2018

Status 1e
VGR

- 5.1.1 Harmoniseren subsidiebeleid
- 5.1.2 Ondersteunen samengaan sportverenigingen
- 5.2.1 Beheren en behouden kunstcollectie
- 5.2.3 Ondersteunen culturele activiteiten
- 5.2.5 Ondersteunen organisatie Kunstwerk!
- 5.2.6 Ontwikkelen Hal 12
- 5.3.1 Zorgdragen voor historisch erfgoed
- 5.4.1 Investeren in speelvoorzieningen
- 5.4.2 Oppakken kansen recreatie en toerisme
- 5.4.3 Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur
- 5.4.4 Vergroten verblijfsmogelijkheden in gemeente

5.4 Vrijetijdseconomie

5.4.1 Investeren in speelvoorzieningen

Jaar realisatie

2019

Kwaliteit van de speelplekken is van groot belang voor het gebruik. Met name de ondergrond van trapveldjes heeft het bij intensief gebruik zwaar te verduren. Hierdoor gaan kinderen er geen gebruik meer van maken. Vooral in de nabijheid van scholen kan een kunstgrasveld in de wijk uitkomst bieden. Zowel de kinderen uit de buurt als van de school kunnen er gebruik van maken. Wij hebben goede ervaringen opgedaan met het Cruijff Court in Zevenaar. Kinderen gaan weer naar buiten en bewegen.

Wij verwijzen hierbij naar de uitvoeringsagenda jeugd en maatschappelijke ondersteuning in het kader van kansrijk opgroeien. Hierin zijn activiteiten opgenomen voor het creëren van een kindvriendelijke omgeving en het bevorderen van een gezonde levensstijl.

Stand van zaken**Status2018****Status 1e VGR**

Volgens plan

Gerealiseerd

We hebben samen met de Cruyff foundation de kunstgrasmat en het hekwerk vervangen.

Voor de trapvelden zijn we in gesprek met dorpsraden en bewoners.

5.4.2 Oppakken kansen recreatie en toerisme

Jaar realisatie

2022

Recreatie en toerisme is een van de speerpunten van onze gemeente. Ter uitvoering hiervan stellen wij samen met de sector een beleidsplan vrijetijdseconomie op.

Lopende projecten, onder andere in het kader van de subsidie Sterk Bestuur, handelen wij eerst af, zoals redoute Geuzenwaard, de augmented reality app met een route langs de redoutes. Zie ook de activiteit 5.4.3

Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur.

Stand van zaken**Status2018****Status 1e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

Wij gaan in 2019 verder met de ontwikkeling van de nieuwe redoute Revensweert. Ook gaan we (met behulp van cofinanciering van de provincie) nader onderzoeken wat verschillende historische (water)linies voor de toeristisch-recreatieve beleving van Zevenaar en de Liemers kunnen betekenen.

We zijn bezig met het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie. Het oppakken van kansen voor recreatie en toerisme maakt daar onderdeel van uit. Het beleidsplan bestaat uit een beleidskader en uit een uitvoeringsprogramma. De planning is om het beleidskader in juni 2019 aan u voor te leggen.

5.4.3 Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur

Jaar realisatie

2020

We zorgen dat de basis op orde komt en maken af waar we aan begonnen zijn, waaronder een aantal projecten vanuit de subsidie Sterk Bestuur. Zo maken we het wandelkeuzenetwerk af en realiseren vier klompenpaden. Ook brengen we de toeristische bebording op orde. Het ruiter- en menrouthenetwerk breidt zich uit. In het kader van Rivierklimaatpark onderzoeken we de mogelijkheden van een fietsbrug over de IJssel. We onderzoeken of de paardensport ook van deze fietsbrug gebruik kan maken.

We kijken of we samen met Stadt Emmerich en de Euregio de fietsverbinding tussen Lobith (bruggetje over Oude Rijn) en Elten kunnen verbeteren.

Stand van zaken**Status2018****Status 1e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

In 2019 gaan wij door met de verder ontwikkeling van het

wandelkeuzenetwerk, de klompenpaden en het ruiter- en menroutenetwerk. We hebben een start gemaakt om te komen tot een harmonisatie van de toeristische bebording. Het in het kader van het project Rivierklimaatpark beoogde onderzoek, wat er misschien zou komen naar de mogelijke effecten van een brug over de IJssel op de gebieden Veluwe en Rhederlaag, is er niet gekomen. De brug is nog wel opgenomen in één van de twee varianten voor Rivierklimaatpark. In 2019 gaan wij met Emmerich en de Euregio bekijken of we de fietsverbinding tussen Lobith en Elten kunnen verbeteren. We zijn bezig met het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie. Toeristische infrastructuur maakt daar onderdeel van uit. Het beleidsplan bestaat uit een beleidskader en uit een uitvoeringsprogramma. De planning is om het beleidskader in juni 2019 aan u voor te leggen.

5.4.4 Vergroten verblijfsmogelijkheden in gemeente	Jaar realisatie	2022
We gaan in gesprek met toeristisch-recreatieve ondernemers over hoe zij hun aanbod kunnen verbeteren en welke rol de gemeente daarbij speelt. Dit onderwerp nemen wij ook mee in de ontwikkeling van het beleidsplan vrijetijdseconomie en wordt in 2019 vervolgd met concrete maatregelen. We actualiseren en harmoniseren het camperplaatsenbeleid.		
Stand van zaken	Status2018	Status 1e VGR
	Volgens plan	Volgens plan
In contact met toeristisch-recreatieve ondernemers spreken we regelmatig over het verbeteren van hun aanbod. Dit is een doorlopende activiteit, zoals bijvoorbeeld bij bedrijfsbezoeken. We zijn bezig met het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie. Toeristisch-recreatief aanbod maakt daar onderdeel van uit. Het beleidsplan bestaat uit een beleidskader en uit een uitvoeringsprogramma. De planning is om het beleidskader in juni 2019 aan u voor te leggen.		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	1.040	992	968	967
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Baten tot de 1e Voortgangsrapportage	1.040	992	968	967
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	-71	-16	-16	-16
Dienstverleningsovereenkomst Sportbedrijf	-71	-16	-16	-16
Totaal mutaties baten 1e Voortgangsrapportage	-71	-16	-16	-16
Totaal baten na de 1e Voortgangsrapportage	969	976	952	951
Lasten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	8.305	8.382	8.381	8.358
Tot de 1e Voortgangsrapportage	120	78	78	78
Lasten tot de 1e Voortgangsrapportage	8.425	8.460	8.459	8.436
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-17	-17	-17	-17
Sportbeoefening en bevordering	-17	-17	-17	-17
Totaal lasten na de 1e Voortgangsrapportage	8.408	8.444	8.442	8.419
Saldo voor bestemming	-7.439	-7.467	-7.490	-7.468
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2019-2022	63	58	58	58
Tot de 1e Voortgangsrapportage	15	-15	-15	-15
Totaal onttrekkingen reserves	78	43	43	43
Meerjarenbegroting 2019-2022				
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	78	43	43	43
Saldo na bestemming	-7.361	-7.425	-7.448	-7.425

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

2. Actualisatie bestaand beleid

Dienstverleningsovereenkomst Sportbedrijf

Bij de start van ATARO BV was een aantal dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) afgesloten. Deze zijn toentertijd voor een beperkte periode afgesloten. Inmiddels is de termijn van alle DVO's afgerond en komen er geen baten meer binnen van ATARO BV.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Sportbeoefening en bevordering

De bedragen van de decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties worden jaarlijks gepubliceerd in de decembercirculaire voor het daaropvolgende jaar. Voor 2019 is het bedrag voor Zevenaar verlaagd naar € 146.632. Hiervoor moet 7,33 fte worden gerealiseerd.

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het Sociaal Domein. Hier rekenen we ook natuur- en milieueducatie toe. Voor het realiseren van de opgaven in het Sociaal Domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht.

Om de doelstellingen op het gebied van jeugd en maatschappelijke ondersteuning te bereiken hebben en de zorg in onze gemeente beter te organiseren, hebben we 10 integrale ontwikkelroutes opgesteld. Hiermee kunnen we inzet van duurdere zorg voorkomen en kostenbesparingen in maatwerkvoorzieningen realiseren. De 10 ontwikkelroutes zijn:

1. Vergroten van opgroeikansen
2. Bevorderen gezonde leefstijl van inwoners
3. Versterken samenwerking tussen zorg en veiligheid
4. Bevorderen regie woonsituatie van kwetsbare inwoners (beschermd wonen)
5. Bevorderen zelfstandig wonen ouderen
6. Versterken van samenwerking maatschappelijke partners
7. Vergroten van ruimte voor initiatieven
8. Vergroten toegankelijkheid van informatie, advies, ondersteuning en zorg
9. Vergroten grip op kosten en flexibiliteit om in te spelen op innovatie inkoop en initiatieven van inwoners en andere partners
10. Versterken van het tellen, luisteren en vertellen om ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen (verhalen inwoners, cliëntervaring, kwantitatieve informatie).

Wat willen we?

Wij willen de kansen en mogelijkheden van (kwetsbare) inwoners vergroten.

Beleidskaders

- [Visie op een krachtige en samenhangende aanpak op het sociale domein in de regio Arnhem \(2013\)](#)
- [Beleidsnota 'Meedoen in tijden van schaarste' \(2013\)](#)
- [Visiedocument 'Verbinding Jeugd en Passend Onderwijs in de Liemers' \(2015\)](#)
- [Beleidsplan onderwijs en jeugd 2015-2019](#)
- [Visie Vrijwillige inzet en Mantelzorg 2016-2020 Zevenaar \(2016\)](#)
- [Notitie mantelzorgersbeleid Rijnwaarden 2016-2019 'Rijnwaarden in actie voor mantelzorgers' \(2016\)](#)
- [Kaders professioneel welzijnswerk 2016-2019 gemeente Rijnwaarden \(2016\)](#)
- Radar-rapport behorende bij raadsvoorstel 'Toekomst uitvoering participatiewet' (vastgesteld: raad Rijnwaarden 27-6-2017 en raad Zevenaar 6-7-2017)
- Agenda werk en economie (april 2018)
- Businesscase RSD (mei 2018)
- [Beleidskader Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder \(2018\)](#)
- [Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling 2015-2019 \(2015\)](#)
- Beleidsnota armoede en schuldhulpverlening (2019)

WAT WILLEN WE?

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

Het versterken van de sociale structuur én de 'basis op orde' in onze gemeente. Het gaat hier om het geheel van inwoners, organisaties, diensten en voorzieningen. De essentie is de samenhang tussen de mensen te versterken, de leefbaarheid te vergroten en de participatie in de stad, dorpen en wijken te bevorderen. Wij versterken deze structuur onder andere door inwoners en organisaties te faciliteren bij initiatieven, hen daarbij te ondersteunen en te positioneren. Daarbij investeren we in ontmoeting dichtbij onze inwoners en maatschappelijke partners. Als regisseur stellen wij ons actief op om verbindingen te initiëren en te stimuleren. Het gaat tot slot ook om grip op de kosten en flexibiliteit ten aanzien van inkoop en verantwoording binnen het sociaal domein te versterken.

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

We gaan op het gebied van jeugd en maatschappelijke ondersteuning uit van de kracht van de samenleving en sluiten aan bij de leefwereld van inwoners en gezinnen. Onze activiteiten zijn erop gericht de inwoners in hun kracht te zetten en de samenleving actiever te maken. Hierbij houden we oog voor kwetsbaarheid, vergrijzing en voor jeugd en gezin. Daarbij zijn we gericht op het verminderen van de kosten van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

6.3 (Arbeids)Participatie

Wij willen de zelfredzaamheid van onze inwoners, de sociale cohesie en de lokale economie bevorderen. Daarom streven wij naar een inclusieve arbeidsmarkt. Een arbeidsmarkt waaraan alle inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen, ongeacht leeftijd, achtergrond of arbeidshandicap. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, ondersteunen wij door middel van verschillende voorzieningen.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR
6.1.1 Stimuleren en faciliteren initiatieven in de samenleving		
6.1.2 Versterken samenwerking met en tussen maatschappelijke partners (zoals Caleidoz)		
6.1.3 Vergroten toegankelijkheid informatie, advies, ondersteuning en zorg		
6.1.4 Vergroten grip op kosten		
6.1.5 Versterken tellen, luisteren en vertellen om ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen		
6.2.1 Inkoop zorg en ondersteuning Jeugd en Wmo		
6.2.2 Stimuleren en ontwikkelen van preventieve activiteiten		
6.2.3 Versterken samenwerking tussen zorg en veiligheid		
6.2.4 Ondersteunen mantelzorgers		
6.2.5 Ondersteunen vrijwilligers		
6.3.1 Begeleiden mensen naar werk		
6.3.2 Uitvoeren Agenda Economie en Participatie		
6.3.3 Inburgeringsbeleid		
6.3.4 Uitvoeren Minimabeleid (inclusief schuldhulpverlening)		

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

6.1.4 Vergroten grip op kosten

Jaar realisatie

2022

Meer grip op financiën is essentieel om goed in te (kunnen) spelen op (toenemende) ondersteunings- en zorgvragen. Tegelijkertijd is er de wens om in de aanpak meer flexibiliteit in te bouwen om bijvoorbeeld (tijdelijke) initiatieven te honoreren en om budget te reserveren voor de inzet van subsidies en innovatie. Ook is het wenselijk om de verschuiving te realiseren van individuele maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen, waarbij we meer preventief en domeinoverstijgend te werk gaan: jeugd, maatschappelijke ontwikkeling, participatie en onderwijs.

Stand van zaken

Status2018

Status 1e VGR

Niet geheel
volgens plan

Niet geheel
volgens plan

In december 2018 heeft de Raad een RIB ontvangen over de zorgkosten in het Sociaal Domein waar wij informatie hebben gegeven over de kostenontwikkeling in 2018 en 2019 en verder. En in deze RIB is informatie gegeven over het actieplan dat als doel heeft om in control te zijn en blijven in het Sociaal Domein. Het actieplan Sociaal Domein in control bestaat uit de volgende 2 actielijnen en beoogde resultaten:

1. Financiën en monitoring

Komen tot een eenduidige opzet van het Sociaal Domein (afbakening en financieel) waardoor het mogelijk is om tijdig stuur- en verantwoordingsinformatie op te stellen. De stuur- en verantwoordingsinformatie voldoet aan de verwachting en behoeften van de gebruikers en gaat uit van de basisprincipes eenvoud en transparantie. Voor de raad houdt dit in dat we met de raad bepalen welke informatie we op welk moment aan de raad verstrekken binnen de planning- en controlcyclus dan wel (tijdelijke) voortgangsrapportages Sociaal Domein.

2. Opgavegericht werken

Komen tot (meetbare) doelstellingen in het Sociaal Domein en het bepalen van de activiteiten die nodig zijn om de doelen te realiseren. Het ontwikkelen van een systematiek voor het volgen en bijsturen van de activiteiten en resultaten.

De combinatie van bovenstaande 2 actiepunten in het Sociaal Domein samen met het gemeente brede project 'de financiële basis op orde' moet bij de kadernota 2019 leiden tot een integrale afweging van beschikbare budgetten versus opgaven.

De politieke partijen uit de commissie Samenleving zijn bevraagd op hun ideeën over de breedte van het sociaal domein en de wijze waarop hierover verantwoord moet worden. Dit leidt tot een nieuwe opzet van de kwartaalrapportage sociaal domein. De invoering van het opgavegericht (ambitiegericht) werken is nagenoeg afgerond.

Naar de toekomst toe moeten we reëel zijn dat de ontwikkeling van de jeugdzorgkosten lastig voorspelbaar blijft. We gaan er van uit dat de hogere zorgkosten structureel zijn. We voorzien zelfs, gelet op de landelijke trend dat de instroom in de jeugdhulp nog steeds toeneemt en door de stijgende tarieven, dat de kosten in 2019 nog verder door zullen stijgen.

Echter doordat we als gemeente(n) steeds meer ervaring opdoen en beter monitoren wordt de voorspelbaarheid wel groter. Ook zijn de huidige landelijke administratieve stelselwijzingen dan afgerond. De aard van de wettelijke regeling (open eind en beperkte beïnvloedbaarheid) maakt echter dat we met een grillig verloop rekening moeten houden.

6.3 (Arbeids)Participatie

6.3.1 Begeleiden mensen naar werk

Jaar realisatie 2019

Het beleid is er op gericht om zoveel mogelijk werkzoekenden aan een baan te helpen. Wij richten ons hierbij op de doelgroep: mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt én op het werk fit maken van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De Regionale Sociale Dienst (RSD) is de netwerkorganisatie die in nauwe samenwerking met ondernemers, onderwijs en andere overheden (3 O's) invulling geeft aan ons beleid dat gericht is op een inclusieve arbeidsmarkt.

We starten een pilot met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) om te voorkomen dat mensen vanuit de Werkloosheidswet (WW) doorstromen naar de bijstand.

Stand van zaken

Status2018

Volgens plan

Status 1e VGR

Niet geheel
volgens plan

Nieuwe opdracht RSD

In de raadsvergadering van 4 juli 2018 heeft u de RSD een nieuwe opdracht gegeven.

Deze opdracht ziet toe op het niet langer beperken van de doelgroep van bijstandsgerechtigden met een korte afstand tot de arbeidsmarkt, maar om ook de mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt naar betaald werk te begeleiden. Daarnaast ziet de opdracht toe op het verbreden van de doelgroep met statushouders en mensen met een arbeidsbeperking en het omvormen van de RSD tot een netwerkorganisatie voor werk en participatie. Ook heeft de RSD nadrukkelijk de opdracht gekregen om de bijstandsgerechtigden te (leren) kennen. Voor het monitoren van deze opdracht zijn prestatieafspraken gemaakt.

Financiële tussenstand

Er dient een bedrag van € 1.133.000 te worden bij geraamd op de BUIG-uitgaven.

De redenen hiervan zijn:

- De MARAP-cijfers over 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven zijn voor Zevenaar voor 2019 geprognoseerd op een bedrag van € 12.001.592.

De stijging wordt veroorzaakt door: een toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari en februari 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de Nieuwe opdracht van de RSD.

- Het BUIG-budget voor de gemeente Zevenaar is voor een bedrag van € 773.412,- naar beneden bijgesteld. Dit is een negatief gevolg van het nieuwe verdeelmodel. Door de herindeling valt Zevenaar volledig onder de verdeelmaatstaven van het objectieve model.

Tijdens de informatieve raadsbijeenkomst op 15 mei 2019 heeft de RSD een presentatie gehouden over de actuele ontwikkelingen bij de RSD (transformatie RSD tot Netwerkorganisatie). In december 2019 wordt u een Evaluatie voorgelegd over de wijze waarop de RSD invulling heeft gegeven aan haar nieuwe opdracht.

Overdracht werkgeverschap SW-medewerkers (Presikhaaf Bedrijven) onder de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR/SDCG)

Geconstateerd wordt dat de overdracht van het werkgeverschap SW-medewerkers per 1 januari 2019 op een adequate wijze heeft plaatsgevonden.

6.3.3 Inburgeringsbeleid

Jaar realisatie 2022

We zetten ons er voor in dat statushouders zo snel mogelijk kunnen beginnen met integreren en participeren. We doen dat samen met alle inwoners van onze gemeente. Integratie en participatie starten direct bij de huisvesting van de statushouder in onze gemeente.

Stand van zaken

Status2018	Status 1e VGR
Volgens plan	Niet geheel volgens plan

In 2018 hebben wij de taakstelling voor de huisvesting van statushouders niet gehaald. Dit betekent dat de opgelopen achterstand van 2018 in 2019 moet worden ingehaald. Vanwege de beperkte doorstroom van statushouders naar de gemeente verwachten wij dat de taakstelling ook in de eerste helft van 2019 niet gehaald wordt. Dit, ondanks dat het Rijk de taakstelling voor de huisvesting van statushouders voor alle gemeenten in 2019 inmiddels naar beneden heeft bijgesteld. Samen met de woningcorporaties blijven wij ons sterk maken voor passende en tijdige huisvesting voor de statushouders die aan onze gemeente gekoppeld worden.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	12.473	12.068	12.068	12.068
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Baten tot de 1e Voortgangsrapportage	12.473	12.068	12.068	12.068
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-685	-645	-645	-645
Aanpassing eigen bijdragen Wmo	-645	-645	-645	-645
Inkomensvoorzieningen	-40			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	36			
Regionaal transformatieplan jeugdhulp	36			
Totaal mutaties baten 1e Voortgangsrapportage	-649	-645	-645	-645
Totaal baten na de 1e Voortgangsrapportage	11.824	11.423	11.423	11.423
Lasten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	49.396	48.487	48.316	48.194
Tot de 1e Voortgangsrapportage	380	31	31	31
Lasten tot de 1e Voortgangsrapportage	49.776	48.518	48.347	48.225
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	6.234	5.271	5.180	5.105
Aanpassing tarieven Hulp bij het Huishouden	175	175	175	175
Aanzuigende werking als gevolg van abonnementstarief	125	125	125	125
Bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN	564	587	587	587
Bijdrage MGR - module Werkgeverschap SW (WgSW)	72	179	88	13
Bijzondere bijstand	-12	-12	-12	-12
Indexering prijsontwikkeling Hulp bij het Huishouden 2019	110	110	110	110
Inkomensvoorzieningen	1.093			
Kinderopvang	23	23	23	23
Participatiebudget-reïntegratie	-1	-1	-1	-1
Structurele stijging kosten jeugdzorg	3.535	3.535	3.535	3.535
Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding	550	550	550	550
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	260			
Regionaal transformatieplan jeugdhulp	36			
Uitbreiding formatie afdeling MD	224			
Totaal lasten na de 1e Voortgangsrapportage	56.271	53.789	53.528	53.331
Saldo voor bestemming	-44.447	-42.366	-42.104	-41.907
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2019-2022	199	49	24	24
Tot de 1e Voortgangsrapportage	349			
Totaal onttrekkingen reserves	548	49	24	24
Meerjarenbegroting 2019-2022				
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	548	49	24	24
Saldo na bestemming	-43.899	-42.317	-42.080	-41.883

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing eigen bijdragen Wmo

Het Centraal Administratiekantoor (CAK) berekent en incasseert de eigen bijdragen die zorgcliënten moeten betalen. Zij keert deze - in verband met de privacy-bepalingen - zonder verdere toelichting aan de gemeenten uit. In de afgelopen jaren zijn deze bedragen achtergebleven bij de hiervoor in de begroting opgenomen ramingen. Daarom corrigeren wij de raming. Ook heeft het kabinet besloten tot invoering van het abonnementstarief Wmo. Dit betekent dat de inkomensafhankelijke eigen-bijdragesystematiek Wmo vanaf 1 januari 2019 is vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken voor een huishouden dat gebruik maakt van één of meerdere Wmo-voorzieningen. Om de hierdoor optredende verlaging van gemeentelijke inkomsten te compenseren, is vanuit het regeerakkoord een bedrag aan het gemeentefonds toegevoegd. Deze compensatie is in onze gemeentebegroting opgenomen als onderdeel van de Algemene uitkering. In de meerjarenbegroting 2019 - 2022 hebben wij echter geen rekening gehouden met de daling van te ontvangen eigen bijdragen. Dit heeft tot gevolg dat we dit nog in de raming moeten verwerken.

Inkomensvoorzieningen

Er is een tekort van € 1.133.000 op de BUIG-uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten (specifieke uitkering). De redenen hiervan zijn: - De MARAP-cijfers over 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven zijn voor Zevenaar voor 2019 geprognosticeerd op een bedrag van € 12.002.000. De stijging wordt veroorzaakt door: een toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari en februari 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'. - De specifieke uitkering (BUIG-budget) voor de gemeente Zevenaar is voor een bedrag van € 774.000 naar beneden bijgesteld. Dit is een negatief gevolg van het nieuwe verdeelmodel. Door de herindeling valt Zevenaar volledig onder de verdeelmaatstaven van het objectieve model.

2. Actualisatie bestaand beleid

Regionaal transformatieplan jeugdhulp

Regionaal werken wij samen aan innovatie van inkoop jeugdhulp aan de hand van het regionale transformatieplan Jeugdhulp 2018-2020. Hiervoor is in oktober 2018 vanuit de regio een aanvraag voor landelijke innovatiegelden jeugd vanuit het landelijke actieprogramma 'zorg voor de jeugd' ingediend en gehonoreerd. Totaal bedrag voor de regio voor de periode 2018-2020 is € 2.864.610. Bij de besluitvorming regionaal over de inzet van deze gelden is gekozen om per gemeente 24% van deze gelden te bestemmen om lokaal in te zetten om de transformatie vorm te geven. Voor Zevenaar betekent dit voor de periode 2018-2020 een totaal bedrag van € 59.530.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing tarieven Hulp bij het Huishouden

Voor het personeel werkzaam in de thuiszorg als Hulp bij het Huishouden is er een nieuwe CAO van kracht. De tarieven die de gemeente voor deze zorg moet betalen komen hierdoor hoger uit. Ook stijgen de tarieven voor de producten voor Hulp bij Huishouden als gevolg van de uniformering van tarieven binnen de regio. Dit alles leidt tot een stijging van de jaarlijkse lasten bij Hulp bij Huishouden met € 175.000 ten opzichte van de raming in onze meerjarenbegroting 2019-2022.

Aanzuigende werking als gevolg van abonnementstarief

Wij verwachten dat door de invoering van het abonnementstarief meer mensen een beroep doen op gemeentelijke Wmo-voorzieningen. Op dit moment hebben wij geen inzicht in de mate waarop dit zal gebeuren. In het eerste halfjaar van 2019 gaan we monitoren of er sprake is van een aanzuigende werking. Op

basis van een financiële inschatting van de aanzuigende werking door de VNG berekenen we het negatieve effect voor onze gemeente op € 125.000.

Bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN

De kosten met betrekking tot vervoersvoorzieningen in het kader van de Wmo en de jeugdzorg vallen in de jaarrekening 2018 € 490.000 hoger uit dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Inmiddels hebben wij begin 2019 de aangepaste begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2023 ontvangen van de BVO DRAN. Op basis van deze stukken loopt het begrote tekort op van € 490.000 naar € 564.000 in 2019 en € 587.000 in 2020. In dit kader verwijzen wij ook naar het leerlingenvervoer, dat ook door deze gemeenschappelijke regeling wordt verzorgd (zie programma 4).

Bijdrage MGR - module Werkgeverschap SW (WgSW)

De bijdrage voor 2019 aan de MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling) voor de module 'Werkgeverschap-SW' is aangepast aan de bedragen zoals opgenomen in de concept gewijzigde begroting 2019 en concept meerjarenprogrammabegroting 2020-2023 van de GR. Hierbij is rekening gehouden met de het werkelijk aantal AJ's (arbeidsjaren) per 31 oktober waarop het aandeel (deelnamepercentage) per deelnemende gemeente is vastgesteld. De begroting 2019-2022 is gebaseerd op de telling per 31-10-2017. Op basis van de werkelijke aantallen per 31-10-2018 neemt het aandeel van Zevenaar toe van 8,88% naar 9,00%.

Bijzondere bijstand

In de meicirculaire 2018 is de verdeling, van de in de algemene uitkering opgenomen bijdrage voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen, geactualiseerd o.b.v. de door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met kans op armoede. In de raming (uitgaven voor bijzondere bijstand) is rekening gehouden met lagere bijdrage.

Indexering prijsontwikkeling Hulp bij het Huishouden 2019

Bij het opstellen van de Kadernota 2018-2022 hebben wij op basis van de toen beschikbare gegevens, waaronder met name de werkelijke zorguitgaven in 2017 een inschatting gemaakt van de te verwachten kosten voor het jaar 2019. In de Kadernota 2019-2022 hebben wij geen post opgenomen voor prijsontwikkeling 2019. Voor de Wmo huishoudelijke hulp krijgen we echter in 2019 te maken met een stijging van de kosten door prijsontwikkeling. Dit zorgt voor een stijging van € 110.000.

Inkomensvoorzieningen

Er is een tekort van € 1.133.000 op de BUIG-uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten (specifieke uitkering). De redenen hiervan zijn: - De MARAP-cijfers over 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven zijn voor Zevenaar voor 2019 geprognosticeerd op een bedrag van € 12.002.000. De stijging wordt veroorzaakt door: een toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari en februari 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'. - De specifieke uitkering (BUIG-budget) voor de gemeente Zevenaar is voor een bedrag van € 774.000 naar beneden bijgesteld. Dit is een negatief gevolg van het nieuwe verdeelmodel. Door de herindeling valt Zevenaar volledig onder de verdeelmaatstaven van het objectieve model.

Kinderopvang

Het rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld (in de septembercirculaire 2018) voor uitbreiding van taken voor toezicht en handhaving kinderopvang.

Participatiebudget-reïntegratie

De bedragen van de Integratie-uitkering Sociaal Domein voor het onderdeel 'Participatie' zijn m.i.v. 2019 verlaagd. Deze mutatie is, als autonome ontwikkeling, opgenomen in de septembercirculaire 2018 en structureel verwerkt in de 1e voortgangsrapportage 2019.

Structurele stijging kosten jeugdzorg

De uitgaven voor de jeugdzorg zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 1.633.000 gestegen. Wij verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 16% ten opzichte van het voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2019 uitkomt op € 1.902.000.

Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding

De uitgaven voor de Wmo begeleiding zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 260.000 gestegen. We verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 7% ten opzichte van voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2019 uitkomt op € 290.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Regionaal transformatieplan jeugdhulp

Regionaal werken wij samen aan innovatie van inkoop jeugdhulp aan de hand van het regionale transformatieplan Jeugdhulp 2018-2020. Hiervoor is in oktober 2018 vanuit de regio een aanvraag voor landelijke innovatiegelden jeugd vanuit het landelijke actieprogramma 'zorg voor de jeugd' ingediend en gehonoreerd. Totaal bedrag voor de regio voor de periode 2018-2020 is € 2.864.610. Bij de besluitvorming regionaal over de inzet van deze gelden is gekozen om per gemeente 24% van deze gelden te bestemmen om lokaal in te zetten om de transformatie vorm te geven. Voor Zevenaar betekent dit voor de periode 2018-2020 een totaal bedrag van € 59.530.

Uitbreiding formatie afdeling MD

De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening verricht werk voor de kwetsbare inwoners van onze gemeente. Gebleken is dat extra middelen voor de uitvoering van noodzakelijke werkzaamheden nodig zijn. Het gaat hierbij om 3 fte extra inzet bij de consultants Wmo en jeugdzorg in de gebiedsteams, voorlopig gedurende een periode van 8 maanden. Verder willen we gebruik maken van experts voor consultatie en advies om de integraliteit en uniformiteit, naast de individuele kennis, te vergroten.

7. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Duurzaamheid en milieu richten zich op energietransitie, CO₂ reductie, water (riolering), geluid, lucht, bodem en grond- en afvalstoffen. Ook gaat dit programma over de toezichthoudende en handhavende taken binnen deze beleidsvelden.

Wat willen we?

Behouden en bevorderen van een duurzame en gezonde leefomgeving voor nu en de volgende generaties.

Ontwikkelingen

Duurzaamheid en energietransitie

De ambitie richt zich nu op het energieneutraal worden, landelijk is de ontwikkeling ingezet om ook 'klimaatneutraal' te zijn. Een voorbeeld hiervan is de aanstaande 'Regionale Energie Strategieën (RES)'. Dit vraagt om extra inspanningen (middelen). Hieronder vallen ook de ontwikkelingen in het kader van de landelijk ambitie voor de transitie naar aardgas-loos.

Beleidskaders

- [Routekaart ...op weg naar een energieneutraal Zevenaar 2016-2020](#)
- Regio visie publieke gezondheid Gelderland-Midden 2017-2020
- [Milieubeleidsplan 2013-2030 Zevenaar](#)
- Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012 Zevenaar
- Nota Bodembeheer 2011 Zevenaar
- Geluidbeleid 2008 Zevenaar
- Geluidbeleid Rijnwaarden
- [Watertakenplan De Liemers 2017-2021](#)
- [Beleidskader Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder \(2018\)](#)

WAT WILLEN WE?

7.1 Gezondheidszorg

We willen dat iedereen in onze gemeente gezond kan leven en opgroeien. Het accent ligt daarbij op jeugd en ouderen.

7.2 Duurzaamheid (energie transitie en CO₂ reductie)

In 2020 is minimaal 20% van de benodigde energie voor onze hele gemeente duurzaam opgewekt. In 2040 is dit 100%.

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken afval

In 2020 voldoen wij aan de doelstelling uit het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Die doelstelling is maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020.

7.4 Afvalwater en waterhuishouding

Wij willen de duurzaamheid in de buitenruimte bevorderen. Daarnaast hebben wij de wettelijke zorgplicht om het stedelijk afvalwater in te zamelen en te transporteren, de afvoer van het regenwater in de openbare ruimte en de grondwaterstand. Deze gemeentelijke taken zijn vastgelegd in het Watertakenplan De Liemers (WTP) 2017-2021.

7.5 Milieu

Wij willen een duurzame en gezonde omgeving om in te leven. Samen met de Omgevingsdienst Regio Arnhem zetten we ons daarom in voor een doelmatige uitvoering en handhaving van milieuwetgeving.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR
7.1.3 Reguliere taken		
7.2.1 Invoeren van circulaire economie in Zevenaar		
7.2.2 Energie neutraal maken eigen organisatie		
7.2.3 Onderzoeken differentiatie bouwleges op basis van Energieprestatie coëfficiënt (EPC)		
7.2.4 Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente		
7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar		
7.2.6 Uitvoeren 'Gelders Energieakkoord in uitvoering' (2018-2023)		
7.2.7 Uitvoeren van de Routekaart ...op weg naar een energie neutraal Zevenaar (2016-2020)		
7.2.8 Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen (2018-2023)		
7.3.1 Verminderen restafval per inwoner (max. 100 kg)		
7.4.1 Uitvoeren duurzaamheidsmaatregelen Watertakenplan		
7.5.1 Door stimuleren en handhaven wordt energie bespaard in het bedrijfsleven		

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken afval

7.3.1 Verminderen restafval per inwoner (max. 100 kg)

Jaar realisatie

2020

Om deze doelstelling te gaan realiseren willen wij de hoeveelheid gescheiden ingezameld GFT- en groenafval verhogen. Om dat te bereiken gaan wij een aparte GFT-container invoeren die wij de inwoners gratis aanbieden. Ook kunnen inwoners groenafval op het aanbiedstation gratis aanbieden. Het aanbieden van restafval gaan wij ontmoedigen door dit minder vaak op te halen.

De aanvullende lasten worden gedekt binnen de afvalbegroting en verrekend via de afvalstoffenheffing.

Stand van zaken

Status 2018

Status 1e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Op 1 januari is het nieuwe afvalinzamelsysteem begonnen. Er zijn nog maar een paar maanden verstreken, maar als die maanden maatgevend zijn, dan kunnen we het nieuwe systeem een succes noemen. Op basis hiervan halen wij de VANG-doelstelling van 100 kg per inwoner en dat is meer dan verwacht. In gebiedsdeel Zevenaar, waar de wijziging het grootst was, is de hoeveelheid restafval bij laagbouwoningen bijna gehalveerd. Over de gehele gemeente is de daling zo'n 40%. Voor de hoogbouw ligt er nog een harmonisatieopdracht. De harmonisatieopdracht leidt tevens tot een nog grotere daling van de hoeveelheid restafval.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	8.372	8.397	8.397	8.397
Tot de 1e Voortgangsrapportage	38	29	29	29
Baten tot de 1e Voortgangsrapportage	8.410	8.425	8.425	8.425
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	-121	-121	-121	-121
Wijzigingen product afval	-121	-121	-121	-121
Totaal mutaties baten 1e Voortgangsrapportage	-121	-121	-121	-121
Totaal baten na de 1e Voortgangsrapportage	8.289	8.304	8.304	8.304
Lasten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	9.877	9.711	9.631	9.642
Tot de 1e Voortgangsrapportage	421	279	279	279
Lasten tot de 1e Voortgangsrapportage	10.298	9.990	9.910	9.921
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-78	76	76	76
Bijdrage gemeenschappelijke regeling VGGM	76	76	76	76
Informatieplicht energiebesparende maatregelen.	6			
Verwerkingskosten restafval	-160			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	-127	-127	-127	-127
Wijzigingen product afval	-127	-127	-127	-127
Totaal lasten na de 1e Voortgangsrapportage	10.093	9.938	9.859	9.869
Saldo voor bestemming	-1.804	-1.634	-1.554	-1.565
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2019-2022	487	177	80	80
Tot de 1e Voortgangsrapportage	133			
Totaal onttrekkingen reserves	620	177	80	80
Meerjarenbegroting 2019-2022				
Tot de 1e Voortgangsrapportage	-46	-46	-46	-46
	-166	-6	-6	-6
Totaal toevoegingen reserves	-212	-52	-52	-52
Totaal mutaties reserves	408	125	27	27
Saldo na bestemming	-1.396	-1.509	-1.527	-1.538

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

2. Actualisatie bestaand beleid

Wijzigingen product afval

Het nieuwe afvalbeleid resulteert in minder opgehaald restafval. Op basis van analyse in het eerste kwartaal 2019 verwachten we een voordeel van €127.290 op de verwerkingskosten. De inzamelvergoeding P.M.D. neemt ten opzichte van 2018 wat toe, echter ten opzichte van de begroting is dit niet voldoende. We verwachten een nadeel van €121.078 hierop. Het saldo van deze mutaties komt ten gunste van de bestemmingsreserve afval.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage gemeenschappelijke regeling VGGM

Vanaf 2019 valt een deel van het rijksvaccinatieprogramma onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente. Structureel zijn, voor de uitvoering van deze nieuwe taak, extra middelen toegevoegd aan de algemene uitkering. Deze middelen worden toegevoegd aan de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling VGGM die belast is met de uitvoering van de activiteiten.

Informatieplicht energiebesparende maatregelen.

Vanuit het Rijk zijn middelen toegevoegd aan de algemene uitkering voor de informatieplicht energiebesparende maatregelen. Dit geld is bedoeld om de werkwijze- van de reeds bestaande uitvoeringstaak - te implementeren. Op basis van het aantal bedrijfsvestigingen betekent dit een eenmalig bedrag van € 6.335. De uitvoeringstaak ligt bij de ODRA.

Verwerkingskosten restafval

In 2018 hebben wij de verwerkingskosten restafval structureel opgehoogd met 160.000 in verband met een nieuwe belasting op restafval. In 2019 vervalt deze extra heffing omdat onze afvalverwerker nog een jaar op de oude wijze mag blijven verbranden in het buitenland zonder extra belasting. Structureel blijven we deze extra kosten verwachten vanaf 2020.

2. Actualisatie bestaand beleid

Wijzigingen product afval

Het nieuwe afvalbeleid resulteert in minder opgehaald restafval. Op basis van analyse in het eerste kwartaal 2019 verwachten we een voordeel van €127.290 op de verwerkingskosten. De inzamelvergoeding P.M.D. neemt ten opzichte van 2018 wat toe, echter ten opzichte van de begroting is dit niet voldoende. We verwachten een nadeel van €121.078 hierop. Het saldo van deze mutaties komt ten gunste van de bestemmingsreserve afval.

Toelichting mutaties reserves

Toevoegingen 1e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen

Verwerkingskosten restafval

In 2018 hebben wij de verwerkingskosten restafval structureel opgehoogd met 160.000 in verband met een nieuwe belasting op restafval. In 2019 vervalt deze extra heffing omdat onze afvalverwerker nog een jaar op de oude wijze mag blijven verbranden in het buitenland zonder extra belasting. Structureel blijven we deze extra kosten verwachten vanaf 2020.

2. Actualisatie bestaand beleid

Wijzigingen product afval

Het nieuwe afvalbeleid resulteert in minder opgehaald restafval. Op basis van analyse in het eerste kwartaal 2019 verwachten we een voordeel van €127.290 op de verwerkingskosten. De inzamelvergoeding P.M.D. neemt ten opzichte van 2018 wat toe, echter ten opzichte van de begroting is dit niet voldoende. We verwachten een nadeel van €121.078 hierop. Het saldo van deze mutaties komt ten gunste van de bestemmingsreserve afval.

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Wat willen we?

Wij willen een gemeente zijn waar het aantrekkelijk wonen, werken en leven is.

Ontwikkelingen

Economisch herstel

Het herstel van de economie in ons land heeft een grote impact op diverse activiteiten die wij als gemeente doen. Zeker op het gebied van wonen en ruimtelijke ordening.

Verbod asbestdaken

Vanaf 2024 zijn asbestdaken verboden. Eigenaren van bouwwerken met een asbest dak zijn vanaf dat moment in overtreding en komen in aanmerking voor een handhavingstraject.

Voorlichting en stimulering tot het tijdig verwijderen van dit asbest scheelt inzet capaciteit handhaving vanaf 2024.

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030](#)
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030](#)
- [Woonvisie Zevenaar](#)
- [Woonvisie Gelders Eiland \(2018\)](#)
- [Nota Vastgoedbeleid](#)

WAT WILLEN WE?

8.1 Ruimtelijke Ordening

Wij streven naar een goede balans tussen de ontwikkeling van de stad Zevenaar met een bovenlokaal en regionaal voorzieningenniveau en leefbare kernen met een eigen lokaal voorzieningenaanbod. We maken gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de daarin aanwezige natuur- en cultuurhistorische waarden.

8.2 Stedelijke vernieuwing

Via stedelijke vernieuwing zetten we in op de vitaliteit in dorpen en wijken. We nemen fysieke maatregelen die nodig zijn om wijken en dorpen toekomstbestendig te maken.

8.3 Wonen en bouwen

Wij hebben een toekomstbestendige woningvoorraad. Voor iedereen is er een geschikte woning en onze inwoners wonen prettig.

8.4 Handhaving

Beschermen van de kwaliteit van de (leef-)omgeving door toezicht en handhaving.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit

- 8.1.1 Invoeren Omgevingswet
- 8.2.1 Herinrichten BAT-terrein
- 8.3.1 Herontwikkelen Vestersbos Zevenaar
- 8.3.2 Regie op woningbouwprogramma
- 8.3.3 Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith
- 8.4.1 Uitvoeren doortastend handhavingsbeleid

Status 2018 Status 1e VGR

8.1 Ruimtelijke Ordening

8.1.1 Invoeren Omgevingswet

Jaar realisatie 2021

Voor 2021 zijn wij gereed voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Wij stellen hiervoor een route vast in het procesplan implementatie Omgevingswet. Wij passen ons instrumentarium aan de nieuwe wettelijke vereisten aan. Hierbij is digitalisering van gegevens en het eenvoudig kunnen benaderen van die gegevens een belangrijk onderdeel. Wij zetten in op participatie van inwoners, ondernemers en instanties. Intern kijken wij naar de gevolgen voor de organisatie op het gebied van functies, cultuur, competenties en integraliteit. De Omgevingswet raakt de gehele organisatie.

Stand van zaken

Status2018 Status 1e VGR

Niet geheel volgens plan Niet geheel volgens plan

Wij zijn gestart met de pilotprojecten, diverse werkgroepen zijn samengesteld. Wij sluiten aan bij de processen van participatie en cultuurverandering. Hiernaast werken wij regionaal samen met onze partners in de voorbereiding op de Omgevingswet. De start van de werkgroepen is naar achteren geschoven. Hierdoor is het niet haalbaar om voor de begroting 2019 een geactualiseerd kostenoverzicht te geven. Op basis van de nieuwe versie van de rekentool van de VNG en de inzichten van de werkgroepen hebben wij in het eerste kwartaal van 2019 het kostenoverzicht geactualiseerd. Het bedrag uit de eerder uitgevoerde versie van de rekentool blijft gehandhaafd.

8.3 Wonen en bouwen

8.3.1 Herontwikkelen Vestersbos Zevenaar

Jaar realisatie 2020

Herontwikkelen van de locatie van de voormalige schoolgebouwen van het Liemers College aan het Vestersbos in Zevenaar.

Stand van zaken

Status2018 Status 1e VGR

Niet geheel volgens plan Niet geheel volgens plan

In 2018 is een uitvraag aan de markt voorbereid voor herontwikkeling van deze voormalige schoollocatie naar woningbouw. Voordat dit zijn beslag kreeg, is de locatie deel gaan uitmaken van het onderzoek naar een Integraal Kind Centrum als onderdeel van het Integraal Huisvestingsplan. Als in dat kader straks een besluit over het programma op de locatie bekend is, wordt dit als ruimtelijk project voortgezet. Het onderzoek naar een IKC loopt nog en in Q2/Q3 volgt een besluit over wel/geen IKC op de locatie Vestersbos.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	4.860	3.725	4.225	4.456
Tot de 1e Voortgangsrapportage	45			
Baten tot de 1e Voortgangsrapportage	4.905	3.725	4.225	4.456
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	350			
Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.	350			
Totaal mutaties baten 1e Voortgangsrapportage	350			
Totaal baten na de 1e Voortgangsrapportage	5.255	3.725	4.225	4.456
Lasten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	5.052	3.950	4.500	4.728
Tot de 1e Voortgangsrapportage	2.031	1.573	1.573	1.560
Lasten tot de 1e Voortgangsrapportage	7.084	5.523	6.073	6.288
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	25			
Plankosten herontwikkeling locatie Bereboot Lobith.	25			
Totaal lasten na de 1e Voortgangsrapportage	7.109	5.523	6.073	6.288
Saldo voor bestemming	-1.853	-1.798	-1.848	-1.831
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2019-2022	-76			
Tot de 1e Voortgangsrapportage	339			
Totaal onttrekkingen reserves	263			
Meerjarenbegroting 2019-2022				
Tot de 1e Voortgangsrapportage				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	263			
Saldo na bestemming	-1.590	-1.798	-1.848	-1.831

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.

Voor 2019 verwachten wij een toename van het aantal bouwaanvragen. Dit betekent extra inkomsten aan leges van € 350.000. Voor de afhandeling hiervan hebben we tijdelijk externe ondersteuning nodig. De kosten hiervan ramen wij op € 300.000. Deze kosten worden volledig gedekt door de extra inkomsten.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Plankosten herontwikkeling locatie Bereboot Lobith.

Voor de herontwikkeling van de voormalige schoollocatie Bereboot aan de Nieuwe Komstraat 19 in Lobith vragen wij voor de plankosten een voorbereidingskrediet van € 25.000. Voor deze plankosten is op dit moment geen dekking. Mocht de voorbereidingsfase leiden tot een grondexploitatie dan biedt dit de mogelijkheid om de voorbereidingskosten te verrekenen met de opbrengsten uit deze locatie.

FINANCIËN

ALGEMEEN

Inleiding

In dit onderdeel gaan wij in op de ontwikkelingen in de financiële situatie van onze gemeente. Wij presenteren het overzicht van baten en lasten, de financiële ontwikkelingen uit deze rapportage en het actuele financieel meerjarenbeeld.

Beleidskaders

Betreffende financiën van onze gemeente gelden de volgende beleidskaders:

- Financiële verordening 2018
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2018
- Nota reserves en voorzieningen 2018

OVERZICHT FINANCIËLE EFFECTEN 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
<i>o. Bestuur en ondersteuning</i>				
1. Autonome ontwikkelingen	-425	-425	-425	-425
Aanpassing Algemene uitkering op basis van december-circulaire 2018	-425	-425	-425	-425
2. Actualisatie bestaand beleid	78	78	78	78
aanpassing opbrengsten OZB en hondenbelasting	78	78	78	78
Totaal o. Bestuur en ondersteuning	-347	-347	-347	-347
<i>4. Onderwijs</i>				
1. Autonome ontwikkelingen	535	535	535	535
Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid	535	535	535	535
Totaal 4. Onderwijs	535	535	535	535
<i>5. Sport, cultuur en recreatie</i>				
2. Actualisatie bestaand beleid	-71	-16	-16	-16
Dienstverleningsovereenkomst Sportbedrijf	-71	-16	-16	-16
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie	-71	-16	-16	-16
<i>6. Sociaal domein</i>				
1. Autonome ontwikkelingen	-685	-645	-645	-645
Aanpassing eigen bijdragen Wmo	-645	-645	-645	-645
Inkomensvoorzieningen	-40			
2. Actualisatie bestaand beleid	36			
Regionaal transformatieplan jeugdhulp	36			
Totaal 6. Sociaal domein	-649	-645	-645	-645
<i>7. Volksgezondheid en milieu</i>				
2. Actualisatie bestaand beleid	-121	-121	-121	-121
Wijzigingen product afval	-121	-121	-121	-121
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu	-121	-121	-121	-121
<i>8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>				
1. Autonome ontwikkelingen	350			
Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.	350			
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	350			
Totaal mutaties 1e Voortgangsrapportage - Baten	-303	-594	-594	-594
Lasten				
<i>o. Bestuur en ondersteuning</i>				
1. Autonome ontwikkelingen	404	27	21	18
Aanschaf nieuwe stoelen raadzaal	25			
Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.	300			
Sociaal plan medewerkers Ataro BV	34	27	21	18
Tijdelijke capaciteit Bestuurssecretariaat	45			
2. Actualisatie bestaand beleid	25	-50	-50	-50
Rechtskundig advies	75			
Vrijval stelpost inflatiecorrectie 2019	-50	-50	-50	-50
Totaal o. Bestuur en ondersteuning	429	-23	-29	-32

1. Veiligheid

2. Actualisatie bestaand beleid	7	7	7	7
Auto Bijzonder Opsporings Ambtenaar (BOA).	7	7	7	7
Totaal 1. Veiligheid	7	7	7	7

4. Onderwijs

1. Autonome ontwikkelingen	460	483	483	483
Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid	535	535	535	535
Bijdrage BVO DRAN leerlingenvervoer	-50	-27	-27	-27
Peuterspeelzalen	-25	-25	-25	-25
Totaal 4. Onderwijs	460	483	483	483

5. Sport, cultuur en recreatie

1. Autonome ontwikkelingen	-17	-17	-17	-17
Sportbeoefening en bevordering	-17	-17	-17	-17
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie	-17	-17	-17	-17

6. Sociaal domein

1. Autonome ontwikkelingen	6.234	5.271	5.180	5.105
Aanpassing tarieven Hulp bij het Huishouden	175	175	175	175
Aanzuigende werking als gevolg van abonnementstarief	125	125	125	125
Bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN	564	587	587	587
Bijdrage MGR - module Werkgeverschap SW (WgSW)	72	179	88	13
Bijzondere bijstand	-12	-12	-12	-12
Indexering prijsontwikkeling Hulp bij het Huishouden 2019	110	110	110	110
Inkomensvoorzieningen	1.093			
Kinderopvang	23	23	23	23
Participatiebudget-reïntegratie	-1	-1	-1	-1
Structurele stijging kosten jeugdzorg	3.535	3.535	3.535	3.535
Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding	550	550	550	550
2. Actualisatie bestaand beleid	260			
Regionaal transformatieplan jeugdhulp	36			
Uitbreiding formatie afdeling MD	224			
Totaal 6. Sociaal domein	6.494	5.271	5.180	5.105

7. Volksgezondheid en milieu

1. Autonome ontwikkelingen	-78	76	76	76
Bijdrage gemeenschappelijke regeling VGGM	76	76	76	76
Informatieplicht energiebesparende maatregelen.	6			
Verwerkingskosten restafval	-160			
2. Actualisatie bestaand beleid	-127	-127	-127	-127
Wijzigingen product afval	-127	-127	-127	-127
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu	-205	-52	-52	-52

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

1. Autonome ontwikkelingen	25			
Plankosten herontwikkeling locatie Bereboot Lobith.	25			
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	25			
Totaal 1e Voortgangsrapportage - Lasten	7.193	5.670	5.573	5.495
Totaal mutaties 1e Voortgangsrapportage - Saldo	-7.496	-6.264	-6.167	-6.089

Mutaties reserves

Onttrekkingen				
Toevoegingen	166	6	6	6
Totaal mutaties reserves	-166	-6	-6	-6
Totaal mutaties 1e Voortgangsrapportage - Saldo	-7.662	-6.271	-6.174	-6.096

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Baten

o. Bestuur en ondersteuning

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing Algemene uitkering op basis van december-circulaire 2018

In de oorspronkelijke meerjarenbegroting 2019 - 2022 hebben wij de Algemene uitkering voor het jaar 2019 geraamd op € 64.484.000. Later is deze raming verhoogd met € 805.000 wegens te ontvangen herindelingsgelden. De totale raming komt daardoor op € 65.289.000. Op basis van de laatst verschenen december-circulaire 2018 berekenen we de rijksuitkering nu op € 64.864.000. Het nadelig verschil van € 425.000 kan als volgt worden uitgesplitst: Accres - € 380.000. Ontwikkeling uitkeringsbasis - € 80.000. Hoeveelheidsverschillen +€109.000. Diverse kleine verschillen - € 74.000. Totaal - € 425.000

Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid

De Rijksoverheid heeft per 1 januari 2019 de gewichtenregeling, die het budget voor Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) voor gemeenten bepaalt, veranderd. Het rekenmodel verdeelt het beschikbare Rijksbudget eerlijker over de gemeenten. Hierdoor krijgen wij vanaf 2019 de benodigde middelen waar we recht op hebben. In de komende periode kijken we samen met de maatschappelijke partners hoe we deze middelen inzetten. Door onder meer samen tot een nieuw, breed gedragen beleidsplan te komen.

Aanpassing eigen bijdragen Wmo

Het Centraal Administratiekantoor (CAK) berekent en incasseert de eigen bijdragen die zorgcliënten moeten betalen. Zij keert deze - in verband met de privacy-bepalingen - zonder verdere toelichting aan de gemeenten uit. In de afgelopen jaren zijn deze bedragen achtergebleven bij de hiervoor in de begroting opgenomen ramingen. Daarom corrigeren wij de raming. Ook heeft het kabinet besloten tot invoering van het abonnementstarief Wmo. Dit betekent dat de inkomensafhankelijke eigen-bijdragesystematiek Wmo vanaf 1 januari 2019 is vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken voor een huishouden dat gebruik maakt van één of meerdere Wmo-voorzieningen. Om de hierdoor optredende verlaging van gemeentelijke inkomsten te compenseren, is vanuit het regeerakkoord een bedrag aan het gemeentefonds toegevoegd. Deze compensatie is in onze gemeentebegroting opgenomen als onderdeel van de Algemene uitkering. In de meerjarenbegroting 2019 - 2022 hebben wij echter geen rekening gehouden met de daling van te ontvangen eigen bijdragen. Dit heeft tot gevolg dat we dit nog in de raming moeten verwerken.

Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.

Voor 2019 verwachten wij een toename van het aantal bouwaanvragen. Dit betekent extra inkomsten aan leges van € 350.000. Voor de afhandeling hiervan hebben we tijdelijk externe ondersteuning nodig. De kosten hiervan ramen wij op € 300.000. Deze kosten worden volledig gedekt door de extra inkomsten.

Inkomensvoorzieningen

Er is een tekort van € 1.133.000 op de BUIG-uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten (specifieke uitkering). De redenen hiervan zijn: - De MARAP-cijfers over 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven zijn voor Zevenaar voor 2019 geprognosticeerd op een bedrag van € 12.002.000. De stijging wordt veroorzaakt door: een toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari en februari 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'. - De specifieke uitkering (BUIG-budget) voor de gemeente Zevenaar is voor een bedrag van € 774.000 naar beneden bijgesteld. Dit is een negatief gevolg van het nieuwe verdeelmodel. Door de herindeling valt Zevenaar volledig onder de verdeelmaatstaven van het objectieve model.

2. Actualisatie bestaand beleid

aanpassing opbrengsten OZB en hondenbelasting

De geraamde inkomsten hebben we aangepast op basis van geactualiseerde gegevens.

Dienstverleningsovereenkomst Sportbedrijf

Bij de start van ATARO BV was een aantal dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) afgesloten. Deze zijn toentertijd voor een beperkte periode afgesloten. Inmiddels is de termijn van alle DVO's afgerond en komen er geen baten meer binnen van ATARO BV.

Regionaal transformatieplan jeugdhulp

Regionaal werken wij samen aan innovatie van inkoop jeugdhulp aan de hand van het regionale transformatieplan Jeugdhulp 2018-2020. Hiervoor is in oktober 2018 vanuit de regio een aanvraag voor landelijke innovatiegelden jeugd vanuit het landelijke actieprogramma 'zorg voor de jeugd' ingediend en gehonoreerd. Totaal bedrag voor de regio voor de periode 2018-2020 is € 2.864.610. Bij de besluitvorming regionaal over de inzet van deze gelden is gekozen om per gemeente 24% van deze gelden te bestemmen om lokaal in te zetten om de transformatie vorm te geven. Voor Zevenaar betekent dit voor de periode 2018-2020 een totaal bedrag van € 59.530.

Wijzigingen product afval

Het nieuwe afvalbeleid resulteert in minder opgehaald restafval. Op basis van analyse in het eerste kwartaal 2019 verwachten we een voordeel van €127.290 op de verwerkingskosten. De inzamelvergoeding P.M.D. neemt ten opzichte van 2018 wat toe, echter ten opzichte van de begroting is dit niet voldoende. We verwachten een nadeel van €121.078 hierop. Het saldo van deze mutaties komt ten gunste van de bestemmingsreserve afval.

Lasten

4. Onderwijs

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid

De Rijksoverheid heeft per 1 januari 2019 de gewichtenregeling, die het budget voor Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) voor gemeenten bepaalt, veranderd. Het rekenmodel verdeelt het beschikbare Rijksbudget eerlijker over de gemeenten. Hierdoor krijgen wij vanaf 2019 de benodigde middelen waar we recht op hebben. In de komende periode kijken we samen met de maatschappelijke partners hoe we deze middelen inzetten. Door onder meer samen tot een nieuw, breed gedragen beleidsplan te komen.

Aanpassing tarieven Hulp bij het Huishouden

Voor het personeel werkzaam in de thuiszorg als Hulp bij het Huishouden is er een nieuwe CAO van kracht. De tarieven die de gemeente voor deze zorg moet betalen komen hierdoor hoger uit. Ook stijgen de tarieven voor de producten voor Hulp bij Huishouden als gevolg van de uniformering van tarieven binnen de regio. Dit alles leidt tot een stijging van de jaarlijkse lasten bij Hulp bij Huishouden met € 175.000 ten opzichte van de raming in onze meerjarenbegroting 2019-2022.

Aanschaf nieuwe stoelen raadzaal

De huidige stoelen voor het publiek in de raadzaal / trouwzaal zijn Arbo-technisch afgekeurd en vervangen. Ze zijn niet stapelbaar waardoor bedrijfsvoeringsproblemen ontstaan onder meer bij multifunctioneel gebruik van genoemde ruimten.

Aanzuigende werking als gevolg van abonnementstarief

Wij verwachten dat door de invoering van het abonnementstarief meer mensen een beroep doen op gemeentelijke Wmo-voorzieningen. Op dit moment hebben wij geen inzicht in de mate waarop dit zal gebeuren. In het eerste halfjaar van 2019 gaan we monitoren of er sprake is van een aanzuigende werking. Op basis van een financiële inschatting van de aanzuigende werking door de VNG berekenen we het negatieve effect voor onze gemeente op € 125.000.

Bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN

De kosten met betrekking tot vervoersvoorzieningen in het kader van de Wmo en de jeugdzorg vallen in de jaarrekening 2018 € 490.000 hoger uit dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Inmiddels hebben wij begin 2019 de aangepaste begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 -2023 ontvangen van de

BVO DRAN. Op basis van deze stukken loopt het begrote tekort op van € 490.000 naar € 564.000 in 2019 en € 587.000 in 2020. In dit kader verwijzen wij ook naar het leerlingenvervoer, dat ook door deze gemeenschappelijke regeling wordt verzorgd (zie programma 4).

Bijdrage BVO DRAN leerlingenvervoer

De kosten van het leerlingenvervoer vallen in de jaarrekening 2018 € 195.000 lager uit dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Inmiddels hebben wij begin 2019 de aangepaste begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2023 van de BVO DRAN ontvangen. Op basis van deze stukken loopt het voordeel van € 195.000 terug naar een voordeel van € 50.000 in 2019 en € 27.000 vanaf 2020. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van het solovervoer, meer begeleidingskosten en een stijging van het BTW-percentage van 6 naar 9%.

Bijdrage gemeenschappelijke regeling VGGM

Vanaf 2019 valt een deel van het rijksvaccinatieprogramma onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente. Structureel zijn, voor de uitvoering van deze nieuwe taak, extra middelen toegevoegd aan de algemene uitkering. Deze middelen worden toegevoegd aan de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling VGGM die belast is met de uitvoering van de activiteiten.

Bijdrage MGR - module Werkgeverschap SW (WgSW)

De bijdrage voor 2019 aan de MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling) voor de module 'Werkgeverschap-SW' is aangepast aan de bedragen zoals opgenomen in de concept gewijzigde begroting 2019 en concept meerjarenprogrammabegroting 2020-2023 van de GR. Hierbij is rekening gehouden met de het werkelijk aantal AJ's (arbeidsjaren) per 31 oktober waarop het aandeel (deelnamepercentage) per deelnemende gemeente is vastgesteld. De begroting 2019-2022 is gebaseerd op de telling per 31-10-2017. Op basis van de werkelijke aantallen per 31-10-2018 neemt het aandeel van Zevenaar toe van 8,88% naar 9,00%.

Bijzondere bijstand

In de meicirculaire 2018 is de verdeling, van de in de algemene uitkering opgenomen bijdrage voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen, geactualiseerd o.b.v. de door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met kans op armoede. In de raming (uitgaven voor bijzondere bijstand) is rekening gehouden met lagere bijdrage.

Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.

Voor 2019 verwachten wij een toename van het aantal bouwaanvragen. Dit betekent extra inkomsten aan leges van € 350.000. Voor de afhandeling hiervan hebben we tijdelijk externe ondersteuning nodig. De kosten hiervan ramen wij op € 300.000. Deze kosten worden volledig gedekt door de extra inkomsten.

Indexering prijsontwikkeling Hulp bij het Huishouden 2019

Bij het opstellen van de Kadernota 2018-2022 hebben wij op basis van de toen beschikbare gegevens, waaronder met name de werkelijke zorguitgaven in 2017 een inschatting gemaakt van de te verwachten kosten voor het jaar 2019. In de Kadernota 2019-2022 hebben wij geen post opgenomen voor prijsontwikkeling 2019. Voor de Wmo huishoudelijke hulp krijgen we echter in 2019 te maken met een stijging van de kosten door prijsontwikkeling. Dit zorgt voor een stijging van € 110.000.

Informatieplicht energiebesparende maatregelen.

Vanuit het Rijk zijn middelen toegevoegd aan de algemene uitkering voor de informatieplicht energiebesparende maatregelen. Dit geld is bedoeld om de werkwijze - van de reeds bestaande uitvoeringstaak - te implementeren. Op basis van het aantal bedrijfsvestigingen betekent dit een eenmalig bedrag van € 6.335. De uitvoeringstaak ligt bij de ODRA.

Inkomensvoorzieningen

Er is een tekort van € 1.133.000 op de BUIG-uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten (specifieke uitkering). De redenen hiervan zijn: - De MARAP-cijfers over 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven zijn voor Zevenaar voor 2019 geprognosticeerd op een bedrag van € 12.002.000. De stijging wordt veroorzaakt door: een toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari en februari 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'. - De specifieke uitkering (BUIG-budget) voor de gemeente Zevenaar is voor een bedrag van € 774.000 naar beneden bijgesteld. Dit is een negatief gevolg van

het nieuwe verdeelmodel. Door de herindeling valt Zevenaar volledig onder de verdeelmaatstaven van het objectieve model.

Kinderopvang

Het rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld (in de septembercirculaire 2018) voor uitbreiding van taken voor toezicht en handhaving kinderopvang.

Participatiebudget-reïntegratie

De bedragen van de Integratie-uitkering Sociaal Domein voor het onderdeel 'Participatie' zijn m.i.v. 2019 verlaagd. Deze mutatie is, als autonome ontwikkeling, opgenomen in de septembercirculaire 2018 en structureel verwerkt in de 1e voortgangsrapportage 2019.

Peuterspeelzalen

Vanaf 2016 ontvangen we extra middelen van het rijk via een decentralisatie-uitkering met als doel alle peuters de mogelijkheid geven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Op basis van de eerste meting over het aantal peuters dat naar een voorschoolse voorziening gaat zijn de bestuurlijke afspraken tussen VNG en het ministerie van SZW herzien. Het in de algemene uitkering opgenomen bedrag is hierdoor naar beneden bijgesteld.

Plankosten herontwikkeling locatie Bereboot Lobith.

Voor de herontwikkeling van de voormalige schoollocatie Bereboot aan de Nieuwe Komstraat 19 in Lobith vragen wij voor de plankosten een voorbereidingskrediet van € 25.000. Voor deze plankosten is op dit moment geen dekking. Mocht de voorbereidingsfase leiden tot een grondexploitatie dan biedt dit de mogelijkheid om de voorbereidingskosten te verrekenen met de opbrengsten uit deze locatie.

Sociaal plan medewerkers Ataro BV

Vanuit het sociaal plan hebben de medewerkers die zijn overgegaan van de gemeente naar Ataro BV recht op een tijdelijke tegemoetkoming in de teruggang van arbeidsvoorwaarden. Het gaat met name om de onregelmatigheidstoeslag.

Sportbeoefening en bevordering

De bedragen van de decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefuncties worden jaarlijks gepubliceerd in de decembercirculaire voor het daaropvolgende jaar. Voor 2019 is het bedrag voor Zevenaar verlaagd naar € 146.632. Hiervoor moet 7,33 fte worden gerealiseerd.

Structurele stijging kosten jeugdzorg

De uitgaven voor de jeugdzorg zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 1.633.000 gestegen. Wij verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 16% ten opzichte van het voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2019 uitkomt op € 1.902.000.

Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding

De uitgaven voor de Wmo begeleiding zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 260.000 gestegen. We verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 7% ten opzichte van voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2019 uitkomt op € 290.000.

Tijdelijke capaciteit Bestuurssecretariaat

In de afgelopen maanden is geconstateerd dat er een discrepantie is tussen de gevraagde ondersteuning vanuit de organisatie en het aanbod door het bestuurssecretariaat. We zetten tot 1 juli 2019 tijdelijke capaciteit in met als beoogd resultaat meer procesmatig werken en efficiency.

Verwerkingskosten restafval

In 2018 hebben wij de verwerkingskosten restafval structureel opgehoogd met 160.000 in verband met een nieuwe belasting op restafval. In 2019 vervalt deze extra heffing omdat onze afvalverwerker nog een jaar op de oude wijze mag blijven verbranden in het buitenland zonder extra belasting. Structureel blijven we deze extra kosten verwachten vanaf 2020.

2. Actualisatie bestaand beleid

Auto Bijzonder Opsporings Ambtenaar (BOA).

In verband met het doortastend uitvoeren van het handhavingsbeleid is een extra dienstauto nodig. Deze kosten zijn in 2018 niet meegenomen bij besluitvorming tot extra formatie voor het huidige actieve handhavingsbeleid. Deze auto is bedoeld voor het adequaat uitvoeren van zijn taken (reageren op klachten, verwijderen illegale dumpingen). Daarnaast draagt een dienstauto bij aan de zichtbaarheid van de bijzonder opsporings ambtenaar. Voorgesteld wordt om een structureel bedrag van € 7.200 hiervoor beschikbaar te stellen. Voor 2019 is het bedrag iets lager omdat niet het gehele jaar zal worden geleased. Wel komt er een bedrag bij van € 1.200 voor een laadpaal.

Rechtskundig advies

Het budget voor rechtskundig advies is structureel te laag om te kunnen voldoen aan de huidige behoefte aan rechtskundig en ander deskundig advies. We ramen voor 2019 incidenteel € 75.000 bij. We komen hier bij de integrale afweging van de Kadernota op terug. Deze incidentele verhoging heeft betrekking op de afronding van oude dossiers uit de beiden voormalige gemeenten en complexe juridische vraagstukken waar extern juridisch advies voor noodzakelijk is.

Regionaal transformatieplan jeugdhulp

Regionaal werken wij samen aan innovatie van inkoop jeugdhulp aan de hand van het regionale transformatieplan Jeugdhulp 2018-2020. Hiervoor is in oktober 2018 vanuit de regio een aanvraag voor landelijke innovatiegelden jeugd vanuit het landelijke actieprogramma 'zorg voor de jeugd' ingediend en gehonoreerd. Totaal bedrag voor de regio voor de periode 2018-2020 is € 2.864.610. Bij de besluitvorming regionaal over de inzet van deze gelden is gekozen om per gemeente 24% van deze gelden te bestemmen om lokaal in te zetten om de transformatie vorm te geven. Voor Zevenaar betekent dit voor de periode 2018-2020 een totaal bedrag van € 59.530.

Uitbreiding formatie afdeling MD

De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening verricht werk voor de kwetsbare inwoners van onze gemeente. Gebleken is dat extra middelen voor de uitvoering van noodzakelijke werkzaamheden nodig zijn. Het gaat hierbij om 3 fte extra inzet bij de consultants Wmo en jeugdzorg in de gebiedsteams, voorlopig gedurende een periode van 8 maanden. Verder willen we gebruik maken van experts voor consultatie en advies om de integraliteit en uniformiteit, naast de individuele kennis, te vergroten.

Vrijval stelpost inflatiecorrectie 2019

In de begroting 2019 is voor de inflatiecorrectie een stelpost opgenomen van € 50.000 structureel. In deze 1e Voortgangsrapportage is op diverse posten een kostenstijging opgenomen mede vanwege inflatie. Wij stellen u daarom voor om de stelpost voor inflatiecorrectie nu vrij te laten vallen.

Wijzigingen product afval

Het nieuwe afvalbeleid resulteert in minder opgehaald restafval. Op basis van analyse in het eerste kwartaal 2019 verwachten we een voordeel van €127.290 op de verwerkingskosten. De inzamelvergoeding P.M.D. neemt ten opzichte van 2018 wat toe, echter ten opzichte van de begroting is dit niet voldoende. We verwachten een nadeel van €121.078 hierop. Het saldo van deze mutaties komt ten gunste van de bestemmingsreserve afval.

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	120.180	118.995	113.699	114.074
Tot 1e Voortgangsrapportage	1.444	839	839	35
Baten tot 1e Voortgangsrapportage	121.623	119.835	114.539	114.108
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	-225	-535	-535	-535
2. Actualisatie bestaand beleid	-78	-59	-59	-59
Totaal baten 1e Voortgangsrapportage	-303	-594	-594	-594
Totaal Baten	121.321	119.241	113.945	113.514
Lasten				
Meerjarenbegroting 2019-2022	120.444	118.226	112.438	114.592
Tot 1e Voortgangsrapportage	2.476	799	799	-6
Lasten tot 1e Voortgangsrapportage	122.920	119.025	113.237	114.586
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	7.029	5.840	5.743	5.665
2. Actualisatie bestaand beleid	164	-170	-170	-170
Totaal lasten 1e Voortgangsrapportage	7.193	5.670	5.573	5.495
Totaal Lasten	130.214	124.695	118.811	120.082
Saldo voor bestemming	-8.792	-5.455	-4.866	-6.568
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	3.467	1.343	927	923
Toevoegingen	1.846	1.879	1.659	411
Totaal mutaties reserves	1.622	-536	-732	512
Saldo na bestemming	-7.171	-5.990	-5.599	-6.055

TOELICHTING ONTWIKKELINGEN FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Uitgangspunt bij onze planning & control-instrumenten is dat wij steeds het verloop van de begroting schetsen. Dit betekent dat u steeds aansluiting ziet bij het vorige door u vastgestelde P&C-instrument. In dit geval is de Meerjarenbegroting 2019-2022 het vertrekpunt voor de financiële overzichten. Na de vaststelling van de Meerjarenbegroting hebt u nog enkele besluiten genomen met een financiële impact. Deze presenteren wij als 'Wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage'. In de bijlagen treft u hiervan een overzicht aan. De meeste aandacht besteden wij uiteraard aan de financiële ontwikkelingen van deze voortgangsrapportage.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Saldo				
Meerjarenbegroting 2019-2022	434	298	593	59
Tot 1e Voortgangsrapportage	57	-18	-18	-18
Saldo voor 1e Voortgangsrapportage	491	280	575	40

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Mutaties 1e Voortgangsrapportage				
Baten	-303	-594	-594	-594
Lasten	7.359	5.677	5.580	5.502
Saldo 1e Voortgangsrapportage	-7.662	-6.271	-6.174	-6.096
Financieel meerjarenbeeld	-7.171	-5.990	-5.599	-6.055

TOELICHTING ONTWIKKELINGEN 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

Het saldo in de primitieve begroting 2019 was € 434.000 positief. De begrotingswijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage laten een nadeel zien van € 57.000. De mutaties die volgen uit deze 1e voortgangsrapportage komen in totaal uit op € 7.662.000 nadelig. Dit leidt tot een negatief begrotingssaldo voor 2019 van 7.171.000.

De belangrijkste nadelige effecten uit de rapportage zijn:

Structurele stijging kosten jeugdzorg € 3.535.000 N

De uitgaven voor de jeugdzorg zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 1.633.000 gestegen. Wij verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 16% ten opzichte van het voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2019 uitkomt op € 1.902.000.

Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding € 550.000 N

De uitgaven voor de Wmo begeleiding zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 260.000 gestegen. We verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 7% ten opzichte van voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarnaast stijgen de kosten doordat de tarieven jaarlijks worden verhoogd. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2019 uitkomt op € 550.000.

Aanpassing tarieven Hulp bij het Huishouden € 175.000 N

Voor het personeel werkzaam in de thuiszorg als Hulp bij het Huishouden is er een nieuwe CAO van kracht. De tarieven die de gemeente voor deze zorg moet betalen komen hierdoor hoger uit. Ook stijgen de tarieven voor de producten voor Hulp bij Huishouden als gevolg van de uniformering van tarieven binnen de regio. Dit alles leidt tot een stijging van de jaarlijkse lasten bij Hulp bij Huishouden met € 175.000 ten opzichte van de raming in onze meerjarenbegroting 2019-2022.

Indexering prijsontwikkeling Hulp bij het Huishouden 2019 € 110.000 N

Bij het opstellen van de Kadernota 2018-2022 hebben wij op basis van de toen beschikbare gegevens, waaronder met name de werkelijke zorguitgaven in 2017 een inschatting gemaakt van de te verwachten kosten voor het jaar 2019. In de Kadernota 2019 - 2022 hebben wij geen post opgenomen voor prijsontwikkeling 2019. Voor de Wmo huishoudelijke hulp krijgen we echter in 2019 wel te maken met een stijging van de kosten door prijsontwikkeling. Dit zorgt voor een stijging van € 110.000.

Aanpassing eigen bijdragen Wmo 645.000 N

Het Centraal Administratiekantoor (CAK) berekent en incasseert de eigen bijdragen die zorgcliënten moeten betalen. Zij keert deze - in verband met de privacy-bepalingen - zonder verdere toelichting aan de gemeenten uit. In de afgelopen jaren zijn deze bedragen achtergebleven bij de hiervoor in de begroting opgenomen ramingen. Ook heeft het kabinet besloten tot invoering van het abonnementstarief Wmo. De inkomensafhankelijke eigen-bijdragesystematiek Wmo vanaf 1 januari 2019 is vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken voor een huishouden dat gebruik maakt van een Wmo-voorziening. In de meerjarenbegroting 2019 - 2022 hebben wij nog geen rekening gehouden met de daling van te ontvangen eigen bijdragen.

Aanzuigende werking als gevolg van abonnementstarief € 125.000 N

Wij verwachten dat door de invoering van het abonnementstarief meer mensen een beroep doen op gemeentelijke Wmo-voorzieningen. Op dit moment hebben wij geen inzicht in de mate waarop dit zal gebeuren. In het eerste halfjaar van 2019 gaan we kijken naar de monitoring. Op basis van een financiële inschatting van de aanzuigende werking door de VNG berekenen we het negatieve effect voor onze gemeente op € 125.000.

Uitbreiding formatie afdeling Maatschappelijke Dienstverlening € 224.000 N

De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening verricht werk voor de kwetsbare inwoners van onze gemeente. Gebleken is dat extra middelen voor de uitvoering van noodzakelijke werkzaamheden nodig zijn. Het gaat hierbij om 3 fte extra inzet bij de consultants Wmo en jeugdzorg in de gebiedsteams, voorlopig gedurende een periode van 8 maanden. Verder willen we gebruik maken van experts voor consultatie en advies om de integraliteit en uniformiteit, naast de individuele kennis, te vergroten.

Bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN € 564.000 N

De kosten met betrekking tot vervoersvoorzieningen in het kader van de Wmo en de jeugdzorg vallen in de jaarrekening 2018 € 490.000 hoger uit dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Inmiddels hebben wij begin 2019 de aangepaste begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 -2023 ontvangen van de BVO DRAN. Op basis van deze stukken loopt het begrote tekort op van € 490.000 naar € 564.000 in 2019 en € 587.000 in 2020.

Inkomensvoorzieningen € 1.093.000 N

Het ministerie van SZW heeft in oktober 2018 het voorlopige budget gebundelde uitkering 2019 (BUIG-budget) gepubliceerd. Ten opzichte van de raming in onze begroting is het budget, rekening houdende met een aanvullende uitkering (vangnetregeling) met € 40.000 verlaagd naar € 11.110.000. In februari 2019 is de eerste voorlopige managementrapportage ontvangen van de Regionale Sociale Dienst de Liemers (RSD). Deze rapportage laat een forse stijging zien van de uitkeringslasten ten opzichte van de raming 2019 in onze begroting.

Aanpassing Algemene uitkering op basis van december-circulaire 2018 € 425.000 N

In de oorspronkelijke meerjarenbegroting 2019 - 2022 hebben wij de Algemene uitkering voor het jaar 2019 geraamd op € 65.289.000. Op basis van de laatst verschenen december-circulaire 2018 berekenen we de rijksuitkering nu op € 64.864.000. Het nadelig verschil van € 425.000 kan als volgt worden uitgesplitst:

Accres - € 380.000.
 Ontwikkeling uitkeringsbasis - € 80.000.
 Hoeveelheidsverschillen +€109.000.
 Diverse kleine verschillen - € 74.000.
 Totaal - € 425.000

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
0. Bestuur en ondersteuning	83.490	83.636	84.629	82.262
1. Veiligheid	72	72	72	72
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	455	55	55	55
3. Economie	10.125	10.208	3.442	5.149
4. Onderwijs	841	841	841	841
5. Sport, cultuur en recreatie	969	976	952	951
6. Sociaal domein	11.824	11.423	11.423	11.423
7. Volksgezondheid en milieu	8.289	8.304	8.304	8.304
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.255	3.725	4.225	4.456
Actuele stand begroting - baten	121.321	119.241	113.945	113.514
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	23.328	22.463	22.878	22.300
1. Veiligheid	3.052	3.052	3.052	3.052
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	5.603	4.933	5.171	5.325
3. Economie	10.410	10.490	3.695	5.401
4. Onderwijs	5.840	6.062	6.113	6.096
5. Sport, cultuur en recreatie	8.408	8.444	8.442	8.419
6. Sociaal domein	56.271	53.789	53.528	53.331
7. Volksgezondheid en milieu	10.093	9.938	9.859	9.869
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	7.109	5.523	6.073	6.288
Actuele stand begroting - lasten	130.113	124.695	118.811	120.082
Saldo				
0. Bestuur en ondersteuning	60.162	61.173	61.751	59.962
1. Veiligheid	-2.980	-2.981	-2.981	-2.981
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-5.147	-4.878	-5.115	-5.270
3. Economie	-285	-282	-253	-253
4. Onderwijs	-4.999	-5.221	-5.272	-5.255
5. Sport, cultuur en recreatie	-7.439	-7.467	-7.490	-7.468
6. Sociaal domein	-44.447	-42.366	-42.104	-41.907
7. Volksgezondheid en milieu	-1.804	-1.634	-1.554	-1.565
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-1.853	-1.798	-1.848	-1.831
Actuele stand begroting - saldo	-8.792	-5.455	-4.866	-6.568
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	-310	-921	-989	255
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	482	87	87	87

3. Economie	76	6		
4. Onderwijs	76	76	76	76
5. Sport, cultuur en recreatie	78	43	43	43
6. Sociaal domein	548	49	24	24
7. Volksgezondheid en milieu	408	125	27	27
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	263			
Totaal mutaties reserves	1.622	-536	-732	512
Saldo 1e Voortgangsrapportage na bestemming	-7.171	-5.990	-5.599	-6.055

BIJLAGEN

OVERZICHT ACTIVITEITEN COLLEGEPROGRAMMA

Hieronder presenteren wij het overzicht op hoofdlijnen van de stand van zaken betreffende de prioriteiten uit ons collegeprogramma. Dit zijn dus niet alle activiteiten.

Achter de activiteit presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

- lichtgrijs = de activiteit is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
- groen = de activiteit loopt op schema binnen de gestelde kaders.
- oranje = let op, deze activiteit dreigt qua planning of financieel uit de pas te gaan lopen of er is een risico ontstaan, bijsturing is noodzakelijk.
- rood = de activiteit loopt uit de pas, corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
- donkergrijs = de activiteit is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten.

In de 1e voortgangsrapportage voorzien wij alleen de niet-groene activiteiten (grijs, oranje en rood) van een toelichting op de stand van zaken bij de betreffende programma's. De groene activiteiten lopen immers op schema. In de 2e voortgangsrapportage voorzien wij alle activiteiten (dus ook de groene) van een toelichting op de stand van zaken.

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status	
		2018	2019 1e VGR

o. Bestuur en ondersteuning

o.1.1 Verbeteren bestuurscultuur	2020		
o.1.2 Groeien naar een verbindende gemeente	2022		
o.1.3 Invullen bestuurlijke rol als samenwerkingspartner	2022		
o.2.1 Afronden lopende projecten voor start nieuwe projecten	2022		
o.2.2 Datagedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk	2020		
o.2.3 Harmoniseren gemeentelijke regelingen	2019		
o.2.4 Ontwikkelen naar een moderne en professionele organisatie	2022		
o.2.5 Verbeteren dienstverlening aan inwoners en ondernemers	2022		
o.3.1 Uitvoeren Planning & Controlcyclus	2022		

1. Veiligheid

1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen	2022		
1.2.2 Vergroten veiligheid in de gemeente	2021		

2. Verkeer en vervoer

2.1.2 Brengen en houden lokale wegennet op goed onderhoudsniveau	2019		
2.1.3 Infrastructuur voorbereiding en uitvoering	2022		
2.1.4 Investeren in veilige wegen	2019		
2.1.5 Verbeteren en verduurzamen openbare verlichting	2019		
2.2.1 Verbeteren parkeervoorzieningen	2019		
3. Economie			
3.1.2 Ondersteunen aanleg snelle en betrouwbare internetvoorziening in buitengebied	2019		
3.1.3 Opstellen economische visies Liemers en Zevenaar	2019		
3.2.1 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten 2018	2018		
3.2.2 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten 2019	2019		
3.2.3 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Raadhuisplein	2020		
3.2.4 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Markt en Muldershof	2022		
3.2.5 Herstructureren bedrijventerreinen	2022		
3.2.7 Ontwikkelen bedrijventerrein BusinessPark 7Poort	2021		
3.2.8 Ontwikkelen van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) op BusinessPark 7Poort	2021		
3.2.9 Ruimte geven aan agrarische sector	2019		
3.3.1 Inkopen bij lokale Liemerse bedrijven	2019		
3.3.2 Stimuleren start-ups	2022		
3.3.3 Verminderen regeldruk voor midden- en kleinbedrijf (MKB)	2022		
3.4.1 Opstellen en uitvoeren marketingplan stad Zevenaar	2022		
3.4.2 Verbeteren toeristische informatievoorziening en promotie	2019		
4. Onderwijs			
4.1.1 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs	2019		
4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen	2022		
4.1.4 Organiseren brede basisvoorziening voor jongste kinderen	2019		
4.2.1 Toegang bieden tot kinderopvang	2022		
4.3.1 Voorlichten over voeding, beweging en gezondheid in relatie met natuur en milieu	2018		
5. Sport, cultuur en recreatie			
5.1.1 Harmoniseren subsidiebeleid	2019		
5.1.2 Ondersteunen samengaan sportverenigingen	2022		
5.2.2 Ondersteunen verenigingen	2018		
5.2.3 Ondersteunen culturele activiteiten	2020		

5.2.5 Ondersteunen organisatie Kunstwerk!	2019		
5.2.6 Ontwikkelen Hal 12	2019		
5.3.1 Zorgdragen voor historisch erfgoed	2022		
5.4.1 Investeren in speelvoorzieningen	2019		
5.4.2 Oppakken kansen recreatie en toerisme	2022		
5.4.3 Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur	2020		
5.4.4 Vergroten verblijfsmogelijkheden in gemeente	2022		
5.4.5 Goed en netjes onderhouden openbaar gebied	2018		
6. Sociaal domein			
6.1.1 Stimuleren en faciliteren initiatieven in de samenleving	2022		
6.1.2 Versterken samenwerking met en tussen maatschappelijke partners (zoals Caleidoz)	2022		
6.2.1 Inkoop zorg en ondersteuning Jeugd en Wmo	2022		
6.2.2 Stimuleren en ontwikkelen van preventieve activiteiten	2022		
6.2.4 Ondersteunen mantelzorgers	2019		
6.2.5 Ondersteunen vrijwilligers	2022		
6.3.1 Begeleiden mensen naar werk	2019		
6.3.3 Inburgeringsbeleid	2022		
7. Volksgezondheid en duurzaamheid			
7.2.1 Invoeren van circulaire economie in Zevenaar	2023		
7.2.2 Energie neutraal maken eigen organisatie	2025		
7.2.3 Onderzoeken differentiatie bouwleges op basis van Energieprestatie coëfficiënt (EPC)	2019		
7.2.4 Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente	2021		
7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar	2040		
7.2.6 Uitvoeren 'Gelders Energieakkoord in uitvoering' (2018-2023)	2023		
7.2.8 Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen (2018-2023)	2023		
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening			
8.1.1 Invoeren Omgevingswet	2021		
8.3.2 Regie op woningbouwprogramma	2019		
8.4.1 Uitvoeren doortastend handhavingsbeleid	2019		

Toelichting

Een aantal activiteiten verloopt nog niet volgens planning of binnen de vastgestelde kaders. Het gaat hierbij om:

3. Economie

3.4 Gebiedsmarketing

3.4.2 Verbeteren toeristische informatievoorziening en promotie

Jaar	2019
realisatie	

We bepalen hoe en met welke partners we onze inwoners en toeristen op adequate wijze informeren over en enthousiasmeren voor het toeristisch aanbod in onze gemeente.

We blijven de regiocampagne 'De Liemers Helemaal Goed' (DLHG) ondersteunen. Daarmee wordt het merk Liemers gebruikt en verder versterkt voor de interne *branding* van het gebied. Dit leidt tot meer trots op hun woonomgeving bij de eigen bewoners, die ook ons visitekaartje en onze ambassadeurs zijn.

Daarnaast zoeken we, samen met het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen (RBT KAN), het Toeristisch Informatiecentrum 't Gelders Eiland (TIC), de diverse VVV-punten en DLHG, naar een optimale structuur en samenwerking op het gebied van toeristische informatievoorziening en het stroomlijnen van de marketing van ons toeristisch product (gebied, routes, points of interest, accommodaties). Dit betreft zowel de digitale als de fysieke kant. Hierin wordt ook de relatie met Hal12 en de Fashion Outlet Zevenaar gelegd. Waarop (op welke thema's en doelgroepen) de toeristische promotie zich in de nabije toekomst vooral zal richten (welke poppen zetten we vooral in de etalage), bepalen we bij de totstandkoming van het beleidsplan vrijetijdseconomie.

Stand van zaken

Status

In 2019 financieren wij - net als de jaren ervoor - de regiocampagne De Liemers Helemaal Goed (DLHG). De opdracht voor het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen (nu Visit Arnhem Nijmegen) loopt in 2019 door. Net zoals de subsidie voor het Toeristisch Informatiecentrum (TIC) in Tolkamer. TIC heeft uitdrukkelijk de opdracht gekregen niet alleen het Gelders Eiland, maar ook de rest van Zevenaar te bedienen. De samenwerking met deze drie partijen (DLHG, Visit Arnhem_Nijmegen en TIC) zetten wij in 2019 ongewijzigd voort, in afwachting van de bredere ontwikkelingen en discussie die wordt gevoerd op provinciaal niveau over hoe het gastheerschap van de toekomst eruit komt te zien. De (mogelijke) invulling van "informatie & inspiratie" in Hal12 en de FOZ nemen we in die discussie mee.

2019

We zijn bezig met het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie. Toeristische informatievoorziening en promotie maken daar onderdeel van uit. Het beleidsplan bestaat uit een beleidskader en uit een uitvoeringsprogramma. De planning is om het beleidskader in juni 2019 aan u voor te leggen.

4. Onderwijs

4.1 Onderwijs

4.1.1 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs

Jaar	2019
realisatie	

Met het opstellen van een Integraal Huisvestings Plan (IHP) Onderwijs anticiperen wij op het onderwijs van de toekomst. We borduren voort op de harmonisatiemaatregelen in de voorschoolse voorzieningen. Het IHP is intercategoriaal (primair onderwijs, buitengewoon basisonderwijs en voortgezet onderwijs) en integraal (onderwijs- en aanpalende welzijnsvoorzieningen). Het realiseren van een kindcentrum maakt onderdeel uit van het IHP. Daarnaast vertalen wij onze ambities met betrekking tot duurzaamheid in het IHP. De verwachte activiteiten ter uitvoering van het IHP hebben wij opgenomen bij de activiteit: 'Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen'.

Stand van zaken

Status

Op verzoek en in nauw overleg met de schoolbesturen is gekozen voor een IHP-traject

2019

waarin ruimte is voor een visie-ontwikkeling voor de toekomst van de onderwijshuisvesting in zowel de stad Zevenaar als in de kleine kernen. In dit stadium is de visie-ontwikkeling voor de kleine kernen nog gaande. Daarna, vierde kwartaal 2019, kan besluitvorming plaatsvinden over het totale IHP-plan.

4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen Jaar 2022 realisatie

We bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen en waar mogelijk een Kindcentrum. De schoolgebouwen worden gebouwd op basis van het nog op te stellen IHP. We reserveren echter al middelen voor de onderwijshuisvesting, waarvan wij verwachten dat deze vanaf 2018 nodig zullen zijn. Het gaat hierbij om investeringen voor basisscholen en voor aanpassingen van de locaties van het Voortgezet Onderwijs. Bij het beoordelen van de ingediende aanvragen voor schoolgebouwen nemen we duurzaamheidsaspecten in overweging.

Stand van zaken

Status

Op het programma voor 2019 staan:

2022

Carrousel - € 1.626.000

De Bem, eerste inrichting OLP en meubilair, huisvesting 7 groepen (€ 4.200.000)

Platanenlaan (Lindhage/'t Kofschip) - herinrichting openbaar terrein en tijdelijke huisvesting voor Lindenhage / 't Kofschip (€ 465.000)

Verhuiskosten/tijdelijke huisvesting van de Carrousel

ds. Jonkersschool - € 25.000

Zodra het programma 2019 is vastgesteld, starten we hiermee. Naar verwachting voor de zomer 2019.

Vanaf 2020:

Locaties VO (Liemers College)

Locatieonderzoek Wissel/Tamboerijn: hiermee is een start gemaakt in 2019.

Nieuwbouw Wissel/Tamboerijn

Gymvervoer Lindenhage en 't Kofschip

Verbouw/uitbreiding de Overlaat (Tolkamer)

Onderzoek de Trompetter (Angerlo)

Onderzoek naar mogelijke duurzaamheidsmaatregelen voor alle schoolgebouwen wordt meegenomen in het onderzoek naar mogelijke duurzaamheidsmaatregelen voor al het gemeentelijk vastgoed.

5. Sport, cultuur en recreatie

5.4 Vrijetijdseconomie

5.4.2 Oppakken kansen recreatie en toerisme Jaar 2022 realisatie

Recreatie en toerisme is een van de speerpunten van onze gemeente. Ter uitvoering hiervan stellen wij samen met de sector een beleidsplan vrijetijdseconomie op.

Lopende projecten, onder andere in het kader van de subsidie Sterk Bestuur, handelen wij eerst af, zoals redoute Geuzenwaard, de augmented reality app met een route langs de redoutes. Zie ook de activiteit 5.4.3

Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur.

Stand van zaken

Status

Wij gaan in 2019 verder met de ontwikkeling van de nieuwe redoute Revensweert. Ook gaan we (met behulp van cofinanciering van de provincie) nader onderzoeken wat verschillende historische (water)linies voor de toeristisch-recreatieve beleving van Zevenaar en de Liemers kunnen betekenen.

2022

We zijn bezig met het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie. Het oppakken van kansen voor recreatie en toerisme maakt daar onderdeel van uit. Het beleidsplan bestaat uit een beleidskader en uit een uitvoeringsprogramma. De planning is om het beleidskader in juni 2019 aan u voor te leggen.

5.4.3 Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur	Jaar realisatie	2020
We zorgen dat de basis op orde komt en maken af waar we aan begonnen zijn, waaronder een aantal projecten vanuit de subsidie Sterk Bestuur. Zo maken we het wandelkeuzenetwerk af en realiseren vier klompenpaden. Ook brengen we de toeristische bebording op orde. Het ruiter- en menroutenetwerk breidt zich uit. In het kader van Rivierklimaatpark onderzoeken we de mogelijkheden van een fietsbrug over de IJssel. We onderzoeken of de paardensport ook van deze fietsbrug gebruik kan maken. We kijken of we samen met Stadt Emmerich en de Euregio de fietsverbinding tussen Lobith (bruggetje over Oude Rijn) en Elten kunnen verbeteren.		
Stand van zaken		Status
In 2019 gaan wij door met de verder ontwikkeling van het wandelkeuzenetwerk, de klompenpaden en het ruiter- en menroutenetwerk. We hebben een start gemaakt om te komen tot een harmonisatie van de toeristische bebording. Het in het kader van het project Rivierklimaatpark beoogde onderzoek, wat er misschien zou komen naar de mogelijke effecten van een brug over de IJssel op de gebieden Veluwe en Rhederlaag, is er niet gekomen. De brug is nog wel opgenomen in één van de twee varianten voor Rivierklimaatpark. In 2019 gaan wij met Emmerich en de Euregio bekijken of we de fietsverbinding tussen Lobith en Elten kunnen verbeteren. We zijn bezig met het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie. Toeristische infrastructuur maakt daar onderdeel van uit. Het beleidsplan bestaat uit een beleidskader en uit een uitvoeringsprogramma. De planning is om het beleidskader in juni 2019 aan u voor te leggen.	2020	

5.4.4 Vergroten verblijfsmogelijkheden in gemeente	Jaar realisatie	2022
We gaan in gesprek met toeristisch-recreatieve ondernemers over hoe zij hun aanbod kunnen verbeteren en welke rol de gemeente daarbij speelt. Dit onderwerp nemen wij ook mee in de ontwikkeling van het beleidsplan vrijetijdseconomie en wordt in 2019 vervolgd met concrete maatregelen. We actualiseren en harmoniseren het camperplaatsenbeleid.		
Stand van zaken		Status
In contact met toeristisch-recreatieve ondernemers spreken we regelmatig over het verbeteren van hun aanbod. Dit is een doorlopende activiteit, zoals bijvoorbeeld bij bedrijfsbezoeken. We zijn bezig met het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie. Toeristisch-recreatief aanbod maakt daar onderdeel van uit. Het beleidsplan bestaat uit een beleidskader en uit een uitvoeringsprogramma. De planning is om het beleidskader in juni 2019 aan u voor te leggen.	2022	

6. Sociaal domein

6.3 (Arbeids)Participatie

6.3.1 Begeleiden mensen naar werk	Jaar realisatie	2019
-----------------------------------	-----------------	------

Het beleid is er op gericht om zoveel mogelijk werkzoekenden aan een baan te helpen. Wij richten ons hierbij op de doelgroep: mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt én op het werk fit maken van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De Regionale Sociale Dienst (RSD) is de netwerkorganisatie die in nauwe samenwerking met ondernemers, onderwijs en andere overheden (3 O's) invulling geeft aan ons beleid dat gericht is op een inclusieve arbeidsmarkt.

We starten een pilot met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) om te voorkomen dat mensen vanuit de Werkloosheidswet (WW) doorstromen naar de bijstand.

Stand van zaken

Status

Nieuwe opdracht RSD

2019

In de raadsvergadering van 4 juli 2018 heeft u de RSD een nieuwe opdracht gegeven. Deze opdracht ziet toe op het niet langer beperken van de doelgroep van bijstandsgerechtigden met een korte afstand tot de arbeidsmarkt, maar om ook de mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt naar betaald werk te begeleiden. Daarnaast ziet de opdracht toe op het verbreden van de doelgroep met statushouders en mensen met een arbeidsbeperking en het omvormen van de RSD tot een netwerkorganisatie voor werk en participatie. Ook heeft de RSD nadrukkelijk de opdracht gekregen om de bijstandsgerechtigden te (leren) kennen. Voor het monitoren van deze opdracht zijn prestatieafspraken gemaakt.

Financiële tussenstand

Er dient een bedrag van € 1.133.000 te worden bij geraamd op de BUIG-uitgaven.

De redenen hiervan zijn:

- De MARAP-cijfers over 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven zijn voor Zevenaar voor 2019 geprognoseerd op een bedrag van € 12.001.592.

De stijging wordt veroorzaakt door: een toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari en februari 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking

zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de Nieuwe opdracht van de RSD.

- Het BUIG-budget voor de gemeente Zevenaar is voor een bedrag van € 773.412 naar beneden bijgesteld. Dit is een negatief gevolg van het nieuwe verdeelmodel. Door de herindeling valt Zevenaar volledig onder de verdeelmaatstaven van het objectieve model.

Tijdens de informatieve raadsbijeenkomst op 15 mei 2019 heeft de RSD een presentatie gehouden over de actuele ontwikkelingen bij de RSD (transformatie RSD tot Netwerkorganisatie). In december 2019 wordt u een Evaluatie voorgelegd over de wijze waarop de RSD invulling heeft gegeven aan haar nieuwe opdracht.

Overdracht werkgeverschap SW-medewerkers (Presikhaaf Bedrijven) onder de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR/SDCG)

Geconstateerd wordt dat de overdracht van het werkgeverschap SW-medewerkers per 1 januari 2019 op een adequate wijze heeft plaatsgevonden.

6.3.3 Inburgeringsbeleid

Jaar 2022
realisatie

We zetten ons er voor in dat statushouders zo snel mogelijk kunnen beginnen met integreren en participeren. We doen dat samen met alle inwoners van onze gemeente. Integratie en participatie starten direct bij de huisvesting van de statushouder in onze gemeente.

Stand van zaken

Status

In 2018 hebben wij de taakstelling voor de huisvesting van statushouders niet gehaald. Dit 2022
betekent dat de opgelopen achterstand van 2018 in 2019 moet worden ingehaald.

Vanwege de beperkte doorstroom van statushouders naar de gemeente verwachten wij dat de taakstelling ook in de eerste helft van 2019 niet gehaald wordt. Dit, ondanks dat het Rijk de taakstelling voor de huisvesting van statushouders voor alle gemeenten in 2019 inmiddels naar beneden heeft bijgesteld. Samen met de woningcorporaties blijven wij ons sterk maken voor passende en tijdige huisvesting voor de statushouders die aan onze gemeente gekoppeld worden.

8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

8.1 Ruimtelijke Ordening

8.1.1 Invoeren Omgevingswet

Jaar 2021
realisatie

Voor 2021 zijn wij gereed voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Wij stellen hiervoor een route vast in het procesplan implementatie Omgevingswet. Wij passen ons instrumentarium aan de nieuwe wettelijke vereisten aan. Hierbij is digitalisering van gegevens en het eenvoudig kunnen benaderen van die gegevens een belangrijk onderdeel. Wij zetten in op participatie van inwoners, ondernemers en instanties. Intern kijken wij naar de gevolgen voor de organisatie op het gebied van functies, cultuur, competenties en integraliteit. De Omgevingswet raakt de gehele organisatie.

Stand van zaken

Status

Wij zijn gestart met de pilotprojecten, diverse werkgroepen zijn samengesteld. Wij sluiten 2021
aan bij de processen van participatie en cultuurverandering. Hiernaast werken wij regionaal samen met onze partners in de voorbereiding op de Omgevingswet. De start van de werkgroepen is naar achteren geschoven. Hierdoor is het niet haalbaar om voor de begroting 2019 een geactualiseerd kostenoverzicht te geven. Op basis van de nieuwe versie van de rekentool van de VNG en de inzichten van de werkgroepen hebben wij in het eerste kwartaal van 2019 het kostenoverzicht geactualiseerd. Het bedrag uit de eerder uitgevoerde versie van de rekentool blijft gehandhaafd.

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN TOT DE 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In deze bijlage nemen wij het overzicht op van de wijzigingen van de begroting die nog niet in de meerjarenbegroting 2019-2022 waren verwerkt tot deze voortgangsrapportage. Dit betreft administratieve wijzigingen en de wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage.

De wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage betreffen de verwerking van uw besluiten in de afgelopen maanden die nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt waren.

In de administratieve wijzigingen hebben wij aanpassingen op de vastgestelde begroting opgenomen. Door bijvoorbeeld de samenvoeging van de begrotingen van de voormalige gemeenten in de zogenaamde '1+1-begroting' zijn niet alle budgetten op de juiste plaats terecht gekomen, ook moesten sommige budgetten nog verdeeld worden. Deze wijzigingen hebben wij administratief en budgettair neutraal verwerkt.

Wijzigingen tot de 1e Voortgangsrapportage

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
o. Bestuur en ondersteuning				
Technische aanpassing budgetten primitieve begroting	805	805	805	
Totaal programma	805	805	805	
3. Economie				
Harmonisatie marktverordening en standplaatsenbeleid	-10	-10	-10	-10
Totaal programma	-10	-10	-10	-10
7. Volksgezondheid en milieu				
Aanpassing subsidieverordening oud papier	-9	-18	-18	-18
Kwijtschelding nieuw beleid raadsbesluit december 2018	47	47	47	47
Totaal programma	38	29	29	29
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Woonrijp maken Vierkenshof	45			
Totaal programma	45			
Totaal baten	878	824	824	19
Lasten				
o. Bestuur en ondersteuning				
Aanbesteding accountant	35	15	15	15
GFT containers raadsbesluit 13 maart 2018	-7	-7	-7	-7
Technische aanpassing budgetten primitieve begroting	805	805	805	
Totaal programma	833	813	813	8
1. Veiligheid				
GFT containers raadsbesluit 13 maart 2018	-10	-10	-10	-10
Totaal programma	-10	-10	-10	-10
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Inrichten terrein als parkeervoorziening	4	4	4	4
Totaal programma	4	4	4	4
6. Sociaal domein				

Kwijtschelding nieuw beleid raadsbesluit december 2018	31	31	31	31
Technische aanpassing budgetten primitieve begroting	324			
Totaal programma	355	31	31	31
7. Volksgezondheid en milieu				
Aanpassing subsidieverordening oud papier	-9	-18	-18	-18
GFT containers raadsbesluit 13 maart 2018	-36	-36	-36	-36
Totaal programma	-45	-54	-54	-54
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Woonrijp maken Vierkenshof	200			
Totaal programma	200			
Totaal lasten	1.337	783	783	-22
Saldo voor bestemming	-459	40	40	40
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	182	220		
Toevoegingen	73	266	46	46
Totaal mutaties reserves	109	-46	-46	-46
Saldo na bestemming	57	-18	-18	-18

Toelichting Wijzigingen tot de 1e Voortgangsrapportage

o. Bestuur en ondersteuning

1. Autonome ontwikkelingen

Aanbesteding accountant

In het proces van de benoeming van de nieuwe accountant zijn we tot overeenstemming gekomen met Stolk Kelderman Accountants. Besloten is over te gaan tot de definitieve benoeming van de accountant waarmee de opdrachtverlening geregeld is.

Technische aanpassing budgetten primitieve begroting

Het betreft een correctie van ramingen op kostensoorten die niet juist zijn en verschillen geven in de financiële administratie.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie reserves en voorzieningen

Actualisatie door vaststelling nota reserves en voorzieningen

GFT containers raadsbesluit 13 maart 2018

De raad heeft op 13 maart 2018 besloten om een krediet beschikbaar te stellen voor de aanschaf van GFT containers. Dit in het kader van de harmonisatie van het afvalbeleid. De structurele financiële gevolgen zijn hier opgenomen.

1. Veiligheid

2. Actualisatie bestaand beleid

GFT containers raadsbesluit 13 maart 2018

De raad heeft op 13 maart 2018 besloten om een krediet beschikbaar te stellen voor de aanschaf van GFT containers. Dit in het kader van de harmonisatie van het afvalbeleid. De structurele financiële gevolgen zijn hier opgenomen.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

1. Autonome ontwikkelingen

Inrichten terrein als parkeervoorziening

Op 29 november 2017 heeft uw Raad besloten om gelden beschikbaar te stellen voor de inrichting van een deel van de NS-gronden als parkeerterrein voor gemeentehuis en Hal 12. De structurele gevolgen zijn in deze wijziging opgenomen omdat de MJB 2019-2022 al was opgesteld.

3. Economie

2. Actualisatie bestaand beleid

Harmonisatie marktverordening en standplaatsenbeleid

Als gevolg van de fusie moet het beleid en de regelgeving rond het beheer van weekmarkten worden vastgesteld. Dit geldt ook voor de aanwijzing van losse en vaste standplaatsen in de gemeente Zevenaar. Beleid en regelgeving zijn afgestemd in de nieuwe Marktverordening, het Marktreglement en beleidsregels voor losse en vaste standplaatsen. In het belang van behoud van het voorzieningenniveau in de kleine kernen wordt precario voor het innemen van een standplaats afgeschaft.

4. Onderwijs

1. Autonome ontwikkelingen

Technische aanpassing budgetten primitieve begroting

Het betreft een correctie van ramingen op kostensoorten die niet juist zijn en verschillen geven in de financiële administratie.

5. Sport, cultuur en recreatie

1. Autonome ontwikkelingen

Technische aanpassing budgetten primitieve begroting

Het betreft een correctie van ramingen op kostensoorten die niet juist zijn en verschillen geven in de financiële administratie.

6. Sociaal domein

1. Autonome ontwikkelingen

Technische aanpassing budgetten primitieve begroting

Het betreft een correctie van ramingen op kostensoorten die niet juist zijn en verschillen geven in de financiële administratie.

2. Actualisatie bestaand beleid

Kwijtschelding nieuw beleid raadsbesluit december 2018

De kwijtschelding van rioolheffing is financieel afgedekt door een verhoging van de tarieven (budgetair neutraal). De raming van kwijtschelding voor hondenbelasting is in de begroting te hoog geraamd.

7. Volksgezondheid en milieu

1. Autonome ontwikkelingen

Technische aanpassing budgetten primitieve begroting

Het betreft een correctie van ramingen op kostensoorten die niet juist zijn en verschillen geven in de financiële administratie.

2. Actualisatie bestaand beleid

Aanpassing subsidieverordening oud papier

De raad heeft op 24 oktober 2018 besloten om het subsidietarief voor oud papier in twee termijnen te verlagen. De verlaging van de subsidie wordt verrekend in de afvalstoffenheffing.

GFT containers raadsbesluit 13 maart 2018

De raad heeft op 13 maart 2018 besloten om een krediet beschikbaar te stellen voor de aanschaf van GFT containers. Dit in het kader van de harmonisatie van het afvalbeleid. De structurele financiële gevolgen zijn hier opgenomen.

Kwijtschelding nieuw beleid raadsbesluit december 2018

De kwijtschelding van rioolheffing is financieel afgedekt door een verhoging van de tarieven (budgetair neutraal). De raming van kwijtschelding voor hondenbelasting is in de begroting te hoog geraamd.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

1. Autonome ontwikkelingen

Technische aanpassing budgetten primitieve begroting

Het betreft een correctie van ramingen op kostensoorten die niet juist zijn en verschillen geven in de financiële administratie.

2. Actualisatie bestaand beleid

Woonrijp maken Vierkenschhof

De raad heeft op 26 september 2018 besloten een budget te verstrekken van € 200.000 voor de afronding van het woonrijp maken van de Vierkenschhof in Tolkamer. De kosten worden voor € 45.000 gedekt door een exploitatiebijdrage van de woonstichting en € 155.000 uit de algemene reserve.

Administratieve wijzigingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
0. Bestuur en ondersteuning				
Aanpassing zonder budgettaire gevolgen	2.976	2.976	2.976	2.976
Correcties primitieve begroting 2019	7	7	7	-6
Overheveling mutaties Kadernota 2018	169			
Totaal programma	3.152	2.983	2.983	2.970
1. Veiligheid				
Aanpassing zonder budgettaire gevolgen	-288	-288	-288	-288
Totaal programma	-288	-288	-288	-288
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Aanpassing zonder budgettaire gevolgen	-366	-366	-366	-366
Totaal programma	-366	-366	-366	-366
3. Economie				
Aanpassing zonder budgettaire gevolgen	-344	-344	-344	-344
Overheveling mutaties Kadernota 2018	13			
Totaal programma	-332	-344	-344	-344
5. Sport, cultuur en recreatie				
Aanpassing zonder budgettaire gevolgen	-78	-78	-78	-78
Overheveling mutaties Kadernota 2018	-13			
Totaal programma	-90	-78	-78	-78
7. Volksgezondheid en milieu				
Aanpassing zonder budgettaire gevolgen	-327	-327	-327	-327
Correcties primitieve begroting 2019	-7	-7	-7	-7
Totaal programma	-334	-334	-334	-334
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Aanpassing zonder budgettaire gevolgen	-1.573	-1.573	-1.573	-1.573

Correcties primitieve begroting 2019					13
Overheveling mutaties Kadernota 2018	-169				
Totaal programma	-1.742	-1.573	-1.573	-1.560	
Totaal Administratieve wijzigingen					